

EUROPEAN
STATISTICAL
SYSTEM

IZVJEŠĆE O STRUČNOJ OCJENI

USKLAĐENOSTI S KODEKSOM PRAKSE EUROPSKE STATISTIKE
I DALJNI RAZVOJ I UNAPREĐENJE
NACIONALNOGA STATISTIČKOG SUSTAVA

HRVATSKA

Jonas Markelevičius
Thomas Burg
Richard Laux
Jarko Pasanen

Travanj 2023.

SADRŽAJ

1.	SAŽETAK	3
2.	UVOD	12
3.	SAŽETI OPIS NACIONALNOGA STATISTIČKOG SUSTAVA	14
4.	NAPREDAK/POSTIGNUĆA U POSLJEDNJIH PET GODINA	19
5.	USKLAĐENOST S KODEKSOM PRAKSE EUROPSKE STATISTIKE I BUDUĆI SMJER	21
5.1.	SPOSOBNOST DRŽAVNOG ZAVODA ZA STATISTIKU I DRUGIH UKLJUČENIH NOSITELJA SLUŽBENE STATISTIKE U POGLEDU NJIHOVE USKLAĐENOSTI S KODEKSOM PRAKSE	21
5.2.	PROBLEMI I PREPORUKE	24
5.2.1.	POTICANJE INOVACIJA, UČINKOVITOSTI I DJELOTVORNOSTI	24
5.2.2.	ISKORIŠTAVANJE DOSTUPNIH PODATAKA	27
5.2.3.	POBOLJŠANJE KVALITETE PODATAKA	29
5.2.4.	JAČANJE UKLJUČENOSTI KORISNIKA	30
5.2.5.	UNAPREĐENJE USKLAĐENOSTI DRUGIH NACIONALNIH TIJELA KOJA RAZVIJAJU, PROIZVODE I DISEMINIRAJU SLUŽBENU STATISTIKU S KODEKSOM PRAKSE EUROPSKE STATISTIKE	33
5.3	STAJALIŠTA NACIONALNOG ZAVODA ZA STATISTIKU, KAO NACIONALNOGA KOORDINATORA SUSTAVA SLUŽBENE STATISTIKE I STRUČNE OCJENE USKLAĐENOSTI, O PREPORUKAMA KOJE ODSTUPAJU OD OCJENE STRUČNIH OCJENJIVAČA	36
	PRILOG A – PROGRAM POSJETA	37
	PRILOG B – POPIS SUDIONIKA	62

1. SAŽETAK

Hrvatski sustav službene statistike relativno je centraliziran sustav i sastoji se od šest nositelja službene statistike: Državnog zavoda za statistiku i Hrvatske narodne banke (koji su navedeni u Zakonu o službenoj statistici (Narodne novine br. 25/20), te četiri druga nositelja službene statistike: Hrvatski zavod za javno zdravstvo, Ministarstvo poljoprivrede, Ministarstvo gospodarstva i održivog razvoja i Ministarstvo financija, čiji je status utvrđen sedmogodišnjim Programom statističkih aktivnosti (koji je i sam zakonska obveza).

Državni zavod za statistiku je državna upravna organizacija, kako je propisano u Zakonu o ustrojstvu i djelokrugu tijela državne uprave (Narodne novine, br. 85/20), koja samostalno obavlja poslove iz svoje nadležnosti na temelju Zakona o službenoj statistici. Riječ je o modernom i učinkovitom Zakonu koji se izričito temelji na Kodeksu prakse europske statistike (KoP), zahvaljujući čemu se osigurava usklađenost s KoP-om. Novim Zakonom o službenoj statistici jača se institucijsko okruženje u kojemu se proizvodi hrvatska službena statistika, na način da se utvrđuju uvjeti za imenovanje i razrješenje ravnatelja Državnog zavoda za statistiku, uređuje organizacija i koordinacija Sustava službene statistike Republike Hrvatske, podržava pristup administrativnim podacima i omogućava Državnom zavodu za statistiku da se uključi u osmišljavanje, razvoj i ukidanje administrativnih izvora podataka, određuje nadležnost i sustav upravljanja Državnog zavoda za statistiku, te uspostavlja vrlo razrađen sustav planiranja aktivnosti službene statistike Republike Hrvatske.

Ključni elementi ovog sustava planiranja jesu desetogodišnja Strategija razvitka za razdoblje 2021.–2030. kojom se utvrđuju prioritete razvoja hrvatskog sustava službene statistike; sedmogodišnji Program statističkih aktivnosti za razdoblje 2021. – 2027. koji je usklađen s europskim planovima i razvojem; i Godišnji planovi provedbe statističkih aktivnosti. Pored toga, Državni zavod za statistiku izradio je najnoviji četverogodišnji Provedbeni program za razdoblje 2021. – 2024., što je zahtjev propisan zakonodavstvom u nestatističkim područjima i primjenjuje se u cijelom javnom sektoru u Hrvatskoj. Također se izrađuju izvješća o izvršenju Godišnjeg provedbenog plana i godišnja izvješća o provedbi Strategije razvitka.

Državni zavod za statistiku 2021. godine osnovao je Odbor za sustav službene statistike Republike Hrvatske s ciljem jačanja koordinacijske aktivnosti. Odbor je zadužen za povećanje učinkovitosti statističke proizvodnje, osiguranje kvalitete statističkih proizvoda i uspostavu standarda diseminacije službene statistike. Odbor je sastavljen od predstavnika nositelja službene statistike.

Vijeće za statistiku Republike Hrvatske nadopunjuje rad Odbora i djeluje kao stručno savjetodavno tijelo koje se bavi strateškim pitanjima službene statistike i korisnicima osigurava da utječu na aktivnosti službene statistike. Institucionalne korisnike, znanstvenu zajednicu, gospodarstvo, civilno društvo i medije predstavlja 13 članova Odbora.

Državni zavod za statistiku razvio je sofisticirani sustav upravljanja kvalitetom koji se temelji na načelima potpunog upravljanja kvalitetom (eng. „Total Quality Management“, TQM). Sustav se upotrebljava za ocjenu kvalitete, dokumentaciju kvalitete i izvješćivanje o kvaliteti za istraživanja koja provodi Državni zavod za statistiku.

Čini se da Državni zavod za statistiku raspolaže resursima koji su mu potrebni za obavljanje osnovnih aktivnosti statističke proizvodnje. No, nalazi se u lošijoj poziciji za ulaganje u inovacijske aktivnosti, budući da je četvrtina radnih mjesta upražnjena. Primjerice, kada bi raspolagao dostatnim ljudskim resursima, Državni zavod za statistiku mogao bi biti više uključen u digitalnu strategiju Hrvatske, oslanjati se na svoja iskustva korištenja novim izvorima podataka i davati prednost radu na izradi registara stanovništva i stambenih objekata.

Državni zavod za statistiku u travnju 2022. godine pokrenuo je preuređenu internetsku stranicu kojom je znatno poboljšana vizualni i grafički prikaz službene statistike. Nova internetska stranica suvremenog je izgleda i predstavlja važan korak u poboljšanju dostupnosti podataka koje objavljuje Državni zavod za statistiku. Državni zavod za statistiku znanstvenoj zajednici i istraživačkim subjektima omogućuje pristup povjerljivim na temelju posebnih uvjeta i pravila.

Ukupno gledajući, postoji visoka razina usklađenosti s Kodeksom prakse europske statistike u cijelom Sustavu službene statistike Republike Hrvatske. Međutim, članovi tima za stručnu ocjenu usklađenosti utvrdili su četiri preporuke koje su relevantne za usklađenost i 22 preporuke za poboljšanja, a koje su zajedno s pripadajućim objašnjenjima navedene u nastavku u pet kategorija.

PREPORUKE

I. Poticanje inovacija, učinkovitosti i djelotvornosti

Skupine dionika s kojima se susreo tim za stručnu ocjenu usklađenosti iznijele su pozitivno stajalište u pogledu profesionalnosti zaposlenika Državnog zavoda za statistiku, njegove profesionalne neovisnosti i nepristranosti. Državni zavod za statistiku ujedno je poduzeo mjere kako bi se ispitao statistički potencijal novih izvora podataka, kao što su podaci prikupljeni očitavanjem bar kodova kao dopuna tradicionalnom prikupljanju cijena. Te su mjere u skladu s navođenjem „inovativne statistike” u viziji Državnog zavoda za statistiku.

Unatoč tomu, općenito je mišljenje tima za stručnu ocjenu usklađenosti da je Državni zavod za statistiku samo zbroj svojih sastavnih dijelova i da bi mogao učiniti više kako bi uskladio poslovni način razmišljanja s potrebom da u svom statističkom radu bude inovativniji te da osigura prostor za snažniji horizontalni pristup u provedbi vlastite vizije. Primjerice, tehnički ili metodološki napredak ili inovacije rukovodstvo Državnog zavoda za statistiku moglo bi obilježiti sa svim zaposlenicima, kao dokaz provedbe svoje vizije i kao sredstvo poticanja drugih na inovacije, u skladu s idejom da „uspjeh rađa uspjeh”, te za jačanje morala.

Preporuka tima za stručnu ocjenu za poboljšanje koje nadilazi usklađenost s KoP-om jest sljedeća:

1. Državni zavod za statistiku trebao bi razvijati proaktivniju kulturu, stavljajući naglasak na inovacije te predstavljanje i slavljenje uspjeha. (Preporuka koja se odnosi na poboljšanje: KoP, pokazatelji 3.1., 10.3. i 7.1.)

Četiri područne službe i 24 ispostave Državnog zavoda za statistiku odgovorne su za prikupljanje podataka na svojim lokalnim područjima, uključujući anketiranje, prikupljanje cijena i pružanje pomoći pri popisu. Ovakva se tradicionalna struktura čini pomalo staromodnom u vremenu u kojemu se prikupljanje podataka i početna obrada sve više oslanjaju na digitalizaciju i ne zahtijevaju lokalno povezivanje.

Nadalje, Državni zavod za statistiku uložio je u razvoj sofisticiranog sustava upravljanja kvalitetom koji se temelji na načelima potpunog upravljanja kvalitetom, pod nazivom POMI. No, iako se tim za stručnu ocjenu usklađenosti slaže da je aplikacija POMI korisna za prikupljanje informacija o pokazateljima kvalitete i, u budućnosti, o troškovima, nije bio uvjeren da je POMI dobro pozicioniran kao pokretač poboljšanja kvalitete ili ušteda povećanjem učinkovitosti.

Preporuka tima za stručnu ocjenu za poboljšanje koje nadilazi usklađenost s KoP-om jest sljedeća:

2. Državni zavod za statistiku trebao bi preispitati i optimizirati organizacijsku strukturu kako bi racionalizirao prikupljanje, proizvodnju i diseminaciju službene statistike, u sklopu inicijativa za povećanje troškovne učinkovitosti (preraspodjelom svih ušteda resursa), te kako bi osigurao da vidljiva poboljšanja statistike i uštede povećanjem učinkovitosti proizlaze iz sustava upravljanja kvalitetom. (Preporuka koja se odnosi na poboljšanje: KoP, pokazatelji 10.4. i 4.1.)

Hrvatski sustav službene statistike ima razrađen sustav programiranja i planiranja koji obuhvaća desetogodišnju Strategiju razvitka, sedmogodišnji Program statističkih aktivnosti i godišnje provedbene planove statističkih aktivnosti. Napredak ostvaren u odnosu na potonje detaljno je opisan u izvješćima o izvršenju Godišnjeg provedbenog plana. Pored toga, Državni zavod za statistiku izradio je četverogodišnji Provedbeni program propisan zakonodavstvom u nestatističkim područjima koji se primjenjuje u cijelom javnom sektoru u Hrvatskoj i obuhvaća Program Vlade za razdoblje 2020. – 2024.

Tim za stručnu ocjenu usklađenosti pohvaljuje opći pristup srednjoročnom i kratkoročnom planiranju i prepoznaje da različiti planovi imaju naizgled različite namjene, no smatra da bi se sadašnji pristup mogao pojednostaviti kako bi se osigurala jasnoća, ograničilo preklapanje i smanjili resursi uključeni u aktivnosti planiranja.

Preporuka tima za stručnu ocjenu za poboljšanje koje nadilazi usklađenost s KoP-om jest sljedeća:

3. Državni zavod za statistiku trebao bi pojednostavniti postupke programiranja i planiranja kako bi povećao troškovnu učinkovitost. (Preporuka koja se odnosi na poboljšanje: KoP, pokazatelji 1.5. i 11.2.)

Mnogi dionici naveli su da Državni zavod za statistiku ne raspolaže s dovoljno resursa za ostvarenje svoga potencijala, da su razine plaća niske te da je teško zaposliti i zadržati informatičke stručnjake koji znatno više mogu zaraditi u privatnom sektoru. Tim za stručnu ocjenu napominje da Državni zavod za statistiku ima znatan udio (25%) upražnjenih radnih mjesta. Istodobno, tim za stručnu ocjenu svjestan je činjenice da je Hrvatski zavod za statistiku uspješan u ispunjavanju kratkoročnih planova, napominjući da to se odražava na mnoge zaposlenike koji imaju velika radna opterećenja, no smatraju da bi se Hrvatski zavod za statistiku mogao bi se više usredotočiti na dugoročni razvoj i inovacije kada bi bio u potpunosti raspolagao resursima.

Tim za stručnu ocjenu smatra da bi stavljanje naglaska na sveukupne prednosti rada u Državnom zavodu za statistiku, umjesto prvenstvene usmjerenosti na plaću, pružili mogućnost za jačanje morala. Pomogla bi praktična poboljšanja kao što je omogućavanje hibridnog rada. Aktivna podrška zaposlenicima u mobilnosti između različitih funkcija i različitih sektora radi stjecanja iskustva, te sustavnim pristupom osposobljavanju u nizu „tvrdih“ i „mekih“ vještina kao i u upravljanju kvalitetom, poboljšalo bi dugoročnu vrijednost zaposlenika Državnog zavoda za statistiku.

Preporuka tima za stručnu ocjenu za poboljšanje koje nadilazi usklađenost s KoP-om jest sljedeća:

4. Državni zavod za statistiku trebao bi razviti i provoditi aktivnu strategiju/politiku ljudskih resursa/nagrađivanja (motivacije) koja uključuje učinkovito korištenje postojećih resursa kako bi se omogućila konkurentnost na tržištu rada informacijske tehnologije, hibridni rad, mobilnost zaposlenika i aktivan interni plan osposobljavanja koji obuhvaća upravljanje kvalitetom i metode. (Preporuka koja se odnosi na poboljšanje: KoP, pokazatelji 3.1. i 3.2.)

Zaposlenici Državnog zavoda za statistiku upotrebljavaju različite softverske aplikacije, uključujući SAS, R i Python. Predviđeni prijelaz na upotrebu vladinog oblaka za pohranu podataka nosi rizike (poput zaštite povjerljivosti), ali i prilike, stoga tim rizicima treba upravljati na dosljedan način. K tomu, tim za stručnu ocjenu smatra da Državni zavod za statistiku nije aktivno uključen u dostignuća u području podatkovne znanosti ili strojnog učenja.

Preporuka tima za stručnu ocjenu za poboljšanje koje nadilazi usklađenost s KoP-om jest sljedeća:

5. Državni zavod za statistiku trebao bi razviti strategiju informacijske tehnologije koja uključuje odgovarajući hardver i upotrebu vladinog oblaka za podršku suvremenim analitičkim metodama i

tehnikama, uključujući podatkovnu znanost i strojno učenje. (Preporuka koja se odnosi na poboljšanje: KoP, pokazatelj 10.2.)

Državni zavod za statistiku razvija „sustav za procjenu troškova statističkih procesa i proizvoda“ upotrebom sredstava Europskog socijalnog fonda. Cilj je toga projekta opravdati potrebe za resursima po procesima i proizvodima te pomoći u što učinkovitijem korištenju raspoloživih sredstava. Tim za stručnu ocjenu podupire tu aktivnost i napominje da će sposobnost demonstriranja sustavnog pristupa financijskom upravljanju pomoći Državnom zavodu za statistiku u iznalaženju argumenata za dodatne resurse. Tim za stručnu ocjenu isto tako prima na znanje namjeru Državnog zavoda za statistiku da dovrši projekt do prosinca 2023.

Preporuka tima za stručnu ocjenu za poboljšanje koje nadilazi usklađenost s KoP-om jest sljedeća:

6. Državni zavod za statistiku trebao bi primijeniti sustav za procjenu troškova statističkih procesa i proizvoda koji razvija te njime opravdati potrebu za resursima. (Preporuka koja se odnosi na poboljšanje: KoP, pokazatelji 3.3. i 10.1)

II. Iskorištavanje dostupnih podataka

Državni zavod za statistiku odlučan je što više upotrebljavati administrativne podatke. Središnji državni ured za razvoj digitalnog društva trenutačno razvija digitalnu strategiju koja uključuje primjenu sustava jezera podataka. Taj bi projekt mogao dovesti do ključnog poboljšanja, ne samo u pristupu administrativnim podacima, već i u povećanju mogućnosti povezivanja podataka. Suradnja obiju institucija i nadležnost Državnog zavoda za statistiku mogla bi koristiti nacionalnom podatkovnom ekosustavu, no kao preduvjet, potrebno je definirati uloge Državnog zavoda za statistiku i Središnjeg državnog ureda za razvoj digitalnog društva u pogledu ponovne uporabe podataka i osiguranja kvalitete.

Preporuka tima za stručnu ocjenu za poboljšanje koje nadilazi usklađenost s KoP-om jest sljedeća:

7. Državni zavod za statistiku trebao bi intenzivnije surađivati sa Središnjim državnim uredom za razvoj digitalnog društva u izradi i provedbi Digitalne strategije Hrvatske, što uključuje postizanje zajedničkog shvaćanja uloge Državnog zavoda za statistiku i Središnjeg državnog reda za razvoj digitalnog društva u osiguranju kvalitete, poticanju ponovne uporabe podataka iz administrativnih izvora te proaktivnom uključivanju i bliskoj suradnji sa Središnjim državnim uredom za razvoj digitalnog društva u razvoju jezera podataka. (Preporuka koja se odnosi na poboljšanje: KoP, pokazatelji 8.7., 2.2. i 9.6.)

Državni zavod za statistiku, u suradnji s nadležnim tijelima, razvio je čvrstu pravnu osnovu koja omogućuje pristup širokom spektru administrativnih baza podataka. U Zakonu o službenoj statistici čak se i navodi da bi Državni zavod za statistiku trebao imati pristup svim dostupnim izvorima podataka. Iako je udio administrativnih podataka koji se upotrebljavaju u statistici visok, još uvijek postoji prostor za daljnje širenje. U tom se pogledu čini potrebnim pojasniti navod „svi dostupni izvori“. Osim toga, bolja usklađenost pojmova, definicija i klasifikacija u cijelom području administrativnih podataka doprinijela bi učinkovitijoj upotrebi takvih podataka u statističke svrhe.

Preporuka tima za stručnu ocjenu za poboljšanje koje nadilazi usklađenost s KoP-om jest sljedeća:

8. Državni zavod za statistiku trebao bi nastaviti osiguravati usklađenost pojmova, definicija i klasifikacija te dosljednost svih izvora podataka kako bi bili prikladniji za statističke svrhe. (Preporuka koja se odnosi na poboljšanje: KoP, pokazatelji 8.1. i 2.1.)

Upotreba administrativnih podataka je u značajnom porastu. Međutim, sporazumi o takvoj upotrebi se ne objavljuju, što za Državni zavod za statistiku predstavlja rizik od dovođenja u pitanje upotrebe administrativnih podataka drugih tijela.

Preporuka tima za stručnu ocjenu za poboljšanje koje nadilazi usklađenost s KoP-om jest sljedeća:

9. Državni zavod za statistiku trebao bi formalizirati i objaviti sve sporazume s davateljima administrativnih podataka radi povećanja transparentnosti. (Preporuka koja se odnosi na poboljšanje: KoP, pokazatelji 8.6. i 15.6.)

Tim za ocjenu usklađenosti obaviješten je da Državni zavod za statistiku trenutačno poduzima napore za upotrebu novih izvora podataka. To se prvenstveno odnosi na statistiku cijena, gdje je u tijeku testiranje podataka prikupljenih očitavanjem bar kodova. Osim toga, upotrebom tehnike „web scrapinga“ (internetsko pretraživanje podataka) koje proizlaze iz učinkovite suradnje između statističara iz relevantnog područja i informatičke službe unaprjeđuje se proces prikupljanja podataka. Međutim, druge zemlje već upotrebljavaju neke druge izvore. Izgledan je nedostatak općeg strateškog pristupa kojim se uzima u obzir širi skup novih izvora podataka.

Preporuka tima za stručnu ocjenu za poboljšanje koje nadilazi usklađenost s KoP-om jest sljedeća:

10. Državni zavod za statistiku trebao bi razviti strateški pristup za prepoznavanje i iskorištavanje statističkog potencijala novih izvora podataka. (Preporuka koja se odnosi na poboljšanje: KoP, pokazatelji 10.3., 2.1. i 4.2.)

III. Poboljšanje kvalitete podataka

U slučaju neplaniranih izmjena koje mogu biti potrebne primjerice zbog pogreške, Državni zavod za statistiku žurno ispravlja objavljene podatke u svim relevantnim publikacijama i obavještava ključne korisnike o opsegu izmjene. Međutim, tim za stručnu ocjenu smatra da je potrebno poticati dodatne rasprave o nastalim pogreškama s ciljem sprječavanja sličnih pogrešaka u budućnosti. To bi se moglo uključiti u smjernice u vezi s postupanjem s pogreškama. Što se tiče pogrešaka uzorkovanja, trenutna je praksa Državnog zavoda za statistiku da ih prijavljuje samo u slučaju ključnih pokazatelja, što znači da korisnici nisu detaljnije obaviješteni o granicama pouzdanosti za pokazatelje.

Preporuka tima za stručnu ocjenu za poboljšanje koje nadilazi usklađenost s KoP-om jest sljedeća:

11. Državni zavod za statistiku trebao bi razviti i provesti smjernice za postupanje s pogreškama u objavljenim statistikama i preispitati svoju praksu diseminacije za uzoračke pogreške. (Preporuka koja se odnosi na poboljšanje: KoP, pokazatelji 6.3., 12.2. i 12.3.)

Državni zavod za statistiku razvio je sveobuhvatne kompetencije u uspostavi i vođenju statističkih registara. U područjima koja se odnose na statistiku stanovništva i socijalnu statistiku, činjenica da još uvijek ne postoje registri stanovništva te stanova i zgrada dovodi do situacije u kojoj kvaliteta relevantnih procesa kao što su uzorkovanje, uređivanje ili popunjavanje podataka nije na onako visokoj razini kakva bi mogla biti.

Preporuka tima za stručnu ocjenu za poboljšanje koje nadilazi usklađenost s KoP-om jest sljedeća:

12. Nadležna tijela, u suradnji s Državnim zavodom za statistiku, trebaju uspostaviti registar stanovništva i registar stanova i zgrada kako bi se stvorili odgovarajući preduvjeti za značajno poboljšanje kvalitete statistike stanovništva i socijalne statistike. (Preporuka koja se odnosi na poboljšanje: KoP, pokazatelji 7.3., 2.2. i 4.2.)

Kao što je već ranije navedeno, Državni zavod za statistiku razvio je vrlo sveobuhvatan sustav upravljanja kvalitetom koji se temelji na načelima potpunog upravljanja kvalitetom. Izvještaji o kvaliteti dostupni su za određeni broj statističkih proizvoda. Tim za stručnu ocjenu mišljenja je da bi se objavom izvještaja o kvaliteti za sva statistička područja postigao važan korak ne samo u

poboljšanje informacijske usluge za korisnike, već bi se stvorila i solidna osnova za osmišljavanje i provedbu redovitih ocjena kvalitete. Osim toga, do sada su u potpunosti izostale ocjene kvalitete, uključujući i vanjsko stručno mišljenje.

Preporuka tima za stručnu ocjenu za usklađenost s Kodeksom prakse jest sljedeća:

13. Državni zavod za statistiku trebao bi izraditi izvještaje o kvaliteti koja obuhvaćaju sva statistička područja i upotrebljavati ih kao ulazne podatke za planiranje i provedbu programa ocjene kvalitete koji uključuje vanjske stručnjake. (Preporuka relevantna za usklađenost: KoP, pokazatelji 4.3. i 4.4.)

Ustroj Državnog zavoda za statistiku obuhvaća Službu uzorkovanja, statističkih metoda i analiza koja ima visoku razinu stručnosti u metodološkim područjima relevantnima za službenu statistiku. Pored uzorkovanja, ta područja uključuju desezoniranje, statističku povjerljivost i imputaciju. Unutar tih službi postoje stručnjaci za metodologiju koji podržavaju proces statističke proizvodnje. Međutim, tim za stručnu ocjenu obaviješten je da statističari u određenom području mogu samostalno odlučivati hoće li se savjetovati sa metodološkim stručnjacima o zadaćama za koje bi moglo biti potrebno specijalizirano stručno znanje.

Preporuka tima za stručnu ocjenu za poboljšanje koje nadilazi usklađenost s KoP-om jest sljedeća:

14. Državni zavod za statistiku trebao bi izraditi smjernice kako bi se relevantnim statističarima pomoglo utvrditi kada surađivati s metodolozima. (Preporuka koja se odnosi na poboljšanje: KoP, pokazatelji 7.2., 7.1. i 8.3.)

IV. Jačanje uključenosti korisnika

Kalendar objavljivanja statističkih podataka ne objavljuju na svojim internetskim stranicama sva druga nacionalna tijela koja razvijaju, proizvode i diseminiraju europske statistike. Unatoč tomu, dužna su poštovati rokove diseminacije navedene u Godišnjem provedbenom planu statističkih aktivnosti.

Jasnoća i dostupnost Godišnjeg provedbenog plana statističkih aktivnosti nisu u potpunosti osigurani. Kako bi se povećala dostupnost statističkih podataka i transparentnost u diseminaciji, kalendar objavljivanja drugih nositelja službene statistike trebao bi biti dostupan na način koji je primjereniji za korisnike, npr. uvođenjem sustava primanja obavijesti putem e-pošte za korisnike statističkih serija i omogućavanjem unosa datuma objavljivanja u kalendare korisnika itd.

Preporuka tima za stručnu ocjenu za poboljšanje koje nadilazi usklađenost s KoP-om jest sljedeća:

15. Državni zavod za statistiku trebao bi unaprijediti sadržaj i tehničke mogućnosti kalendara objavljivanja. Datumi objavljivanja statističkih podataka drugih nacionalnih tijela koja razvijaju, proizvode i diseminiraju europske statistike trebali bi biti vidljivi i lako dostupni korisnicima, a tehnička funkcionalnost kalendara objavljivanja trebala bi biti poboljšana suvremenim značajkama. (Preporuka koja se odnosi na poboljšanje: KoP, pokazatelji 6.5. i 13.2.)

Statistički savjet Republike Hrvatske čvrsto je uspostavljeno i funkcionalno tijelo s dobrom zastupljenošću glavnih korisnika. Međutim, sastanci Statističkog savjeta trenutačno uglavnom služe za detaljnu analizu provedbe Godišnjeg provedbenog plana statističkih aktivnosti i drugih planskih dokumenata. Bilo bi dobro da Državni zavod za statistiku iskoristi potencijal članova Statističkog savjeta kako bi mu pružili potporu u oblikovanju suvremenih pristupa razvoju, proizvodnji i diseminaciji službene statistike, kao i jačanju svog angažmana u novim pravcima kretanja službene statistike.

Preporuka tima za stručnu ocjenu za poboljšanje koje nadilazi usklađenost s KoP-om jest sljedeća:

16. Državni zavod za statistiku trebao bi povećati prepoznatljivost i stratešku usmjerenost Statističkog savjeta kako bi se poduprli zahtjevi za resursima i usvojio strateški pristup potpori Državnom zavodu za statistiku u razvoju i provedbi inovativnijih pristupa statistici. (Preporuka koja se odnosi na poboljšanje: KoP, pokazatelji 6.5. i 3.4.)

Kako bi zadržao svoj položaj relevantnog davatelja podataka koji je u stanju zadovoljiti potrebe korisnika, dodatno razvijao ponudu statistike i izravno informirao korisnike o najnovijim promjenama u statistici i drugim trendovima u sferi službene statistike, Državni zavod za statistiku trebao bi razvijati aktivniji odnos prema svim kategorijama korisnika.

Državni zavod za statistiku već ima dobar obuhvat korisničkih skupina, no mogao bi ponovno aktivirati svoje djelovanje i prema potrebi razmotriti uspostavu novih skupina korisnika. Informacijske i komunikacijske tehnologije mogu se upotrijebiti za suvremene oblike suradnje.

Preporuka tima za stručnu ocjenu za poboljšanje koje nadilazi usklađenost s KoP-om jest sljedeća:

17. Državni zavod za statistiku trebao bi razviti i provoditi strategiju u cilju suradnje s potencijalnim korisnicima statistike koju proizvodi i aktivno se koristiti strukturama kojima se podupire uključenost korisnika. (Preporuka koja se odnosi na poboljšanje: KoP, pokazatelji 11.1. i 15.2.)

Osim poboljšanja statističke pismenosti, uključivanje korisnika kroz različite vrste osposobljavanja i osiguravanje drugog obrazovnog materijala pokazalo se učinkovitim načinom promicanja statistike i Državnog zavoda za statistiku za svrhe koje nadilaze ispravnu upotrebu podataka, kao što je privlačenje kvalificiranih kandidata na upražnjena radna mjesta i opravdavanje potreba za resursima.

Unatoč tomu što je Državni zavod za statistiku sudjelovao u nekoliko europskih i nacionalnih inicijativa za poboljšanje statističke pismenosti, među korisnicima postoji potreba za boljim razumijevanjem statistike. Državni zavod za statistiku mogao bi povećati svoju ponudu za poboljšanje statističke pismenosti i iskoristiti vlastite mogućnosti za promicanje KoP-a.

Preporuka tima za stručnu ocjenu za poboljšanje koje nadilazi usklađenost s KoP-om jest sljedeća:

18. Državni zavod za statistiku trebao bi pojačati aktivnosti za povećanje opće statističke pismenosti korisnika, posebice u vezi s općim statističkim pitanjima i aspektima kvalitete relevantnima za službenu statistiku. (Preporuka koja se odnosi na poboljšanje: KoP, pokazatelji 6.4. i 15.6.)

Kako bi se u potpunosti iskoristila upotreba podataka koje posjeduje Državni zavod za statistiku i u najvećoj mogućoj mjeri povećala vrijedna istraživanja za razvoj statistike, trebalo bi promicati i što više olakšati upotrebu mikropodataka, na primjer, pojednostavnjenjem birokracije i osiguravanjem dodatnih sigurnih soba.

Preporuka tima za stručnu ocjenu za poboljšanje koje nadilazi usklađenost s KoP-om jest sljedeća:

19. Državni zavod za statistiku trebao bi povećati izbor sredstava za pristup mikropodacima i pristupačnost povezanih procesa korisnicima. (Preporuka koja se odnosi na poboljšanje: KoP, pokazatelj 15.4.)

Ostvarivanje što više kontakata i što bolja suradnja sa znanstvenom zajednicom pružit će Državnom zavodu za statistiku veće mogućnosti za doprinos razvoju statistike, pronalaženje novih talenata i podizanje svijesti o prednostima i ograničenjima statistike i Državnog zavoda za statistiku.

Preporuka tima za stručnu ocjenu za poboljšanje koje nadilazi usklađenost s KoP-om jest sljedeća:

20. Državni zavod za statistiku trebao bi aktivnije surađivati sa znanstvenom zajednicom kako bi se iskoristio njezina stručna znanja. (Preporuka koja se odnosi na poboljšanje: KoP, pokazatelj 7.7. i 4.4.)

V. Unapređenje usklađenosti s KoP-om drugih nacionalnih tijela koja razvijaju, proizvode i diseminiraju službene statistike

Državni zavod za statistiku glavni je nositelj, diseminator i koordinator službene statistike te zastupa sustav službene statistike Republike Hrvatske pred nadležnim europskim i međunarodnim tijelima. Što se tiče koordinacijske uloge Državnog zavoda za statistiku, svi drugi nositelji službene statistike uključeni u stručnu ocjenu usklađenosti izvijestili su o dobrom okruženju za suradnju. Tim za stručnu ocjenu usklađenosti uočio je nedostatak jasnoće kod jednog od drugih nositelja službene statistike uključenih u stručnu ocjenu u pogledu toga treba li ga smatrati davateljem podataka ili proizvođačem podataka. Stoga bi Državni zavod za statistiku trebao redovito preispitivati razloge za i protiv toga treba li se svaki nositelj službene statistike smatrati drugim nacionalnim tijelom koje razvija, proizvodi i diseminira službenu statistiku.

Preporuka tima za stručnu ocjenu za poboljšanje koje nadilazi usklađenost s KoP-om jest sljedeća:

21. Državni zavod za statistiku trebao bi preispitati i pojasniti status drugih nacionalnih tijela koja razvijaju, proizvode i diseminiraju europske statistike. (Preporuka koja se odnosi na poboljšanje: KoP, pokazatelj 1.a.1.)

Državni zavod za statistiku koordinacijsko je tijelo za statističke aktivnosti u okviru Sustava službene statistike Republike Hrvatske. Odgovoran je za praćenje provedbe načela KoP-a, izradu nacionalnih smjernica koja razvijaju, proizvode i diseminiraju službene statistike te izvršavanje drugih organizacijskih i nadzornih funkcija kako je propisano Zakonom o službenoj statistici. Odbor za sustav službene statistike osnovan je kao koordinacijsko tijelo s ciljem jačanja koordinacijske uloge Državnog zavoda za statistiku s obzirom na druga nacionalna tijela koja razvijaju, proizvode i diseminiraju službenu statistiku.

Međutim, nacionalne smjernice za osiguranje kvalitete u razvoju, proizvodnji i diseminaciji europskih statistika još nisu izrađene za hrvatski sustav službene statistike, a proces koordinacije nije u cijelosti osiguran.

Preporuka tima za stručnu ocjenu za usklađenost s Kodeksom prakse jest sljedeća:

22. Državni zavod za statistiku, u suradnji s Odborom za sustav službene statistike, trebao bi izraditi i objaviti nacionalne smjernice za osiguranje kvalitete u razvoju, proizvodnji i diseminaciji europskih statistika koje su primjenjive na sve druge nositelje službene statistike. Provedbu nacionalnih smjernica treba pratiti i preispitivati. (Preporuka relevantna za usklađenost: KoP, pokazatelj 1.a.2.)

Provedbu nacionalnih smjernica za kvalitetu i osiguranje sustavnog praćenja trebalo bi formalizirati potpisivanjem sporazuma između Državnog zavoda za statistiku i drugih nacionalnih tijela koja razvijaju, proizvode i diseminiraju europske statistike. Druga nacionalna tijela koja proizvode znatan dio europskih statistika i koja su bila uključena u stručnu ocjenu usklađenost također su izrazila važnost postojanja takvih smjernica.

Preporuka tima za stručnu ocjenu za usklađenost s Kodeksom prakse jest sljedeća:

23. Državni zavod za statistiku trebao bi formalizirati sporazume sa svim drugim nacionalnim tijelima koja razvijaju, proizvode i diseminiraju europske statistike. Sporazumi bi trebali uključivati poštovanje načela KoP-a, provedbu i periodično preispitivanje nacionalnih smjernica za kvalitetu, metodološku podršku i savjetovanje, osposobljavanje i diseminaciju. (Preporuke relevantne za usklađenost: KoP, pokazatelj 1.a.2.)

Voditelj Službe za javno zdravstvo Hrvatskog zavoda za javno zdravstvo ima glavnu odgovornost za usklađenost s KoP-om, uz podršku drugih voditelja službi i pomoćnika ravnatelja za kvalitetu koji predsjedava Povjerenstvom za kvalitetu Zavoda. Hrvatski zavod za javno zdravstvo još ne objavljuje statistički kalendar objavljivanja. Štoviše, ne postoji korisnička skupina koja bi surađivala s ministarstvima (uključujući zdravstvo, obrazovanje i socijalnu skrb), zdravstvenim stručnjacima i nevladinim organizacijama, a rezultati svih naručenih analiza koje provodi, kao odgovor na zaprimljene zahtjeve za dostavu podataka, još nisu objavljeni. Provedbom tih inicijativa poduprla bi se transparentnost i važnost statistike koju proizvodi Hrvatski zavod za javno zdravstvo.

Preporuka tima za stručnu ocjenu za poboljšanje koje nadilazi usklađenost s KoP-om jest sljedeća:

24. Hrvatski zavod za javno zdravstvo trebao bi surađivati s Državnim zavodom za statistiku radi jačanja usklađenosti s KoP-om, posebno u vezi s aspektima komunikacije s korisnicima, kao što su kalendar objavljivanja, korisničke skupine i objavljivanje prilagođenih zahtjeva korisnika. (Preporuka koja se odnosi na poboljšanje: KoP, pokazatelji 6.5., 11.1. i 15.3.)

Unatoč ograničenim resursima, Zavod za zaštitu okoliša i prirode uspješno je razvio pouzdan sustav za izradu statističkih podataka o otpadu. Zavod ostvaruje opsežnu suradnju s Državnim zavodom za statistiku. Usprkos tome, jačanjem utjecaja korisnika u pogledu njihovih zahtjeva pogodovalo bi se kvaliteti statistike otpada. Trenutačno ne postoji konkretan forum u okviru kojega bi korisnici mogli predlagati poboljšanja.

Preporuka tima za stručnu ocjenu za poboljšanje koje nadilazi usklađenost s KoP-om jest sljedeća:

25. Ministarstvo gospodarstva i održivog razvoja trebalo bi razviti i provoditi pristup prema uključivanju korisnika s ciljem jačanja relevantnosti i potpunosti statističkih podataka o otpadu. (Preporuka koja se odnosi na poboljšanje: KoP, pokazatelj 11.1.)

Kvaliteta statističkih podataka u Ministarstvu poljoprivrede osigurana je uz pomoć dobro razvijenog sustava provjere podataka. Pri prikupljanju podataka, posebice u području statistike ribarstva, primjenjuju se suvremeni alati, poput odobrenih mobilnih aplikacija za davatelje podataka.

Međutim, tim za stručnu ocjenu obaviješten je da trenutačno ne postoji sustav upravljanja kvalitetom koji uključuje politiku kvalitete i druge alate potrebne za izvršavanje zadaća povezanih s kvalitetom koji su relevantni za proces statističke proizvodnje. Ministarstvo bi se moglo osloniti na iskustvo i stručno znanje Državnog zavoda za statistiku, gdje je uspostavljen sveobuhvatan sustav upravljanja kvalitetom.

Preporuka tima za stručnu ocjenu za usklađenost s Kodeksom prakse jest sljedeća:

26. Ministarstvo poljoprivrede, u suradnji s Državnim zavodom za statistiku, trebalo bi uspostaviti politiku kvalitete i sustav upravljanja kvalitetom te osigurati dovoljna sredstva za statističke aktivnosti. (Preporuka relevantna za usklađenost: KoP, pokazatelji 4.1. i 3.1.)

S ciljem kontinuiranog unapređenja kao sastavnog dijela Europskoga statističkog sustava (ESS), Državni zavod za statistiku tumačit će preporuke propisane u ovom izvješću kao mjere za poboljšanje koje je potrebno provesti unutar nacionalnoga statističkog sustava.

2. UVOD

Poznato je da je kvaliteta jedna od komparativnih prednosti Europskoga statističkog sustava (ESS) u svijetu koji se suočava s rastućim trendom trenutačnih informacija i novim izazovima, potaknutom iznimnim okolnostima ili stalnom potrebom za bržim, ali kvalitetnim podacima. Kodeks prakse europske statistike (KoP) temelj je zajedničkog okvira kvalitete ESS-a, a statistička tijela ESS-a obvezala su se da će ga poštovati.

U tom je kontekstu, raspolaganje mehanizmom pregleda, odnosno stručne ocjene usklađenosti, od ključne važnosti za ESS, čime se na temelju uvjerljivih dokaza potvrđuje dobrovoljno preuzeta obveza o pridržavanju načela KoP-a. Cilj je toga mehanizma pregleda poboljšati integritet, profesionalnu neovisnost i odgovornost statističkih tijela ESS-a. Prvi krug stručnih ocjena usklađenosti proveden je u razdoblju 2006. – 2008., nakon čega je uslijedio drugi krug u razdoblju 2013. – 2015.

KoP je revidiran i proširen 2017. i danas obuhvaća 16 načela. Kao posljedica te izmijenjene verzije KoP-a pokrenut je treći krug stručnih ocjena koje su se provodile u državama članicama Europske unije i Europskog udruženja slobodne trgovine te u Eurostatu od 2021. do sredine 2023. godine. Taj krug stručnih ocjena usmjeren je na poboljšanje kvalitete i povjerenja u europsku statistiku pomoću ocjenjivanja usklađenosti ESS-a s načelima izmijenjenog KoP-a. Stručne ocjene usklađenosti obuhvaćaju statistička tijela ESS-a (Eurostat, nacionalne statističke urede i druga odabrana nacionalna tijela koja razvijaju, proizvode i diseminiraju europske statistike. Nakon provedbe stručnih ocjena usklađenosti slijedi razdoblje godišnjeg praćenja provedbe mjera za poboljšanje koja su izradili nacionalni statistički uredi u skladu s preporukama navedenima u izvješćima stručnoj ocjeni usklađenosti.

Dva su cilja trećeg kruga stručne ocjene usklađenosti:

- Ocijeniti usklađenost/ujednačenost ESS-a s KoP-om, dokazati ESS-u i vanjskim dionicima da je ESS sustav utemeljen na načelima KoP-a;
- Pomoći nacionalnim statističkim uredima, drugim nositeljima službene statistike i Eurostatu u njihovom daljnjem unapređenju i razvoju utvrđivanjem preporuka usmjerenih na budućnost; istodobno, oni bi trebali poticati državna tijela da podrže provedbu tih preporuka.

Svaku stručnu ocjenu provodi tim od četiri statistička stručnjaka (unutar i izvan ESS-a). Stručna ocjena sastoji se od četiri faze: ispunjavanje upitnika za samoprocjenu koje provodi zemlja u kojoj se provodi stručna ocjena; analiza tih upitnika koju provode timovi za stručnu ocjenu; posjet zemlji tima za stručnu ocjenu; te priprema završnog izvješća i povezanih preporuka tima za stručnu ocjenu. Postoje dvije vrste preporuka:

- Preporuka relevantna za usklađenost (osiguranje usklađenosti/ujednačenosti s KoP-om)
- Preporuke za poboljšanje (manje ključne/tehnička dodatna poboljšanja).

Pri ocjeni nacionalnoga statističkog ureda u zemlji u kojoj se provodi stručna ocjena primjenjuje se kombinacija pristupa sličnog reviziji i onoga stručne ocjene kako bi se iskoristili pozitivni aspekti obaju pristupa. Pristup sličan reviziji uključuje dostavu dokumentiranih dokaza, preuzimanje odgovornosti za preporuke tima za stručnu ocjenu i pravo nacionalnih statističkih ureda da izraze različite stavove o preporukama te oblikuju odgovarajuće mjere za poboljšanje. S druge strane, pristup stručne ocjene omogućuje zajednički dogovor unutar ESS-a o metodologiji, ciljevima, djelokrugu i provedbenim rješenjima, s naglaskom na poboljšanja i proces uzajamnog učenja.

Iako će se sva načela KoP-a za sve zemlje preispitati putem upitnika za samoprocjenu, stručnjaci za stručnu ocjenu usklađenosti mogu slobodno prilagoditi posjet zemlji kako bi se usredotočili na ona načela za koja je potrebno dodatno pojašnjenje/objašnjenje. Međutim, određena načela, poput onih koja se tiču profesionalne neovisnosti te koordinacije i suradnje, kao i načela koja uključuju elemente modernizacije, ocijenit će se tijekom posjeta za stručnu ocjenu usklađenosti za svakog člana ESS-a.

Pored zajedničkih načela kojih se treba pridržavati svaki član ESS-a, tim za stručnu ocjenu također stavlja naglasak na načela Primjerenosti resursa, Nepristranosti i objektivnosti, Ekonomičnosti, Relevantnosti te Točnosti i pouzdanosti.

Primjerenost financiranja i dostupnost ljudskih resursa bili su dodatna područja interesa, s obzirom na mišljenje koje su statistički uredi obuhvaćeni stručnom ocjenom izrazili u upitnicima za samoprocjenu u pogledu konkurentnosti Državnog zavoda za statistiku i drugih nositelja službene statistike na tržištu rada pri zapošljavanju kvalificiranog osoblja, posebice informatičara. Tim za stručnu ocjenu također je pojasnio pitanje procjene troškova i opravdanosti financijskih sredstava potrebnih za nove statističke podatke. (Načelo 3. KoP-a, Primjerenost resursa).

U vezi s primjerenošću resursa, za tim za stručnu ocjenu važni su bili aspekti oslobađanja i preraspodjele resursa, pojednostavnjenja postupaka programiranja i planiranja, statističkih procesa i proizvoda te procjene troškova. Razjašnjena su i stajališta u vezi s praćenjem korištenja resursa. (Načelo 10. KoP-a, Ekonomičnost)

Nadalje, tim za stručnu ocjenu posvetio je posebnu pozornost na dostupnost i transparentnost statistike koju proizvode drugi nositelji službene statistike i na poboljšanje statističke pismenosti korisnika, jer je smatrao da bi korisničke skupine mogle biti bolje osposobljene za razumijevanje statistike, uključujući i aspekte kvalitete. (Načelo 6. KoP-a, Nepristranost i objektivnost, i 15, Pristupačnost i jasnoća).

Tim za stručnu ocjenu smatrao je također nužnim raspraviti pitanje uključivanja potencijalnih skupina korisnika statistike i iskorištavanja suvremene informacijske i komunikacijske tehnologije za podršku toj aktivnosti, s obzirom na važnost povećanja relevantnosti i upotrebljivosti službene statistike. (Načelo 11. KoP-a, Relevantnost).

Uzimajući u obzir dosadašnju praksu Državnog zavoda za statistiku, tim za stručnu ocjenu smatrao je važnim ocijeniti metodološke aspekte koji se odnose na točnost, kao što su upravljanje obradom pogrešaka i diseminacija pogrešaka pri uzorkovanju, kao i opću organizaciju metodološkog rada. Tim za stručnu ocjenu utvrdio je potrebu za poticanjem daljnjih rasprava o pogreškama, s obzirom da korisnici o njima nisu informirani u dovoljnoj mjeri. (Načelo 12. KoP-a, Točnost i pouzdanost).

Osim toga, iako se izvješća ne bi trebala koristiti za usporedbu jedne zemlje s drugom, uloženo je puno truda kako bi se u svim zemljama osigurala usklađenost izvješća i preporuka koje iz njih proizlaze i kako bi se sa svim zemljama postupalo na jednak način.

Stručnu ocjenu Eurostata proveo je Europski savjetodavni odbor za upravljanje statističkim podacima.

3. SAŽETI OPIS NACIONALNOGA STATISTIČKOG SUSTAVA

Zakonodavstvo

Nositelji službene statistike u Republici Hrvatskoj jest Državni zavod za statistiku (DZS) i druga tijela (nositelji službene statistike – druga nacionalna tijela odgovorna koja razvijaju, proizvode i diseminiraju službene statistike) ovlaštena za obavljanje statističkih aktivnosti u skladu sa [Zakonom o službenoj statistici](#) (ZSS) (Narodne novine br. 25/20) i sedmogodišnjim Programom statističkih aktivnosti Republike Hrvatske (Sedmogodišnji program). Kako bi se optimiziralo i olakšalo upravljanje Sustavom službene statistike Republike Hrvatske, Zakonom o službenoj statistici DZS se definira kao glavni nositelj, diseminator i koordinator Sustava službene statistike RH te glavnog predstavnika u europskim i međunarodnim statističkim tijelima.

Zakonom o službenoj statistici utvrđuju se uvjeti za imenovanje i razrješenje ravnatelja Državnog zavoda za statistiku, uređuje organizacija i koordinacija Sustava službene statistike RH, određuje nadležnost i sustav upravljanja Državnog zavoda za statistiku, izrade i planiranja aktivnosti provedbe službene statistike Republike Hrvatske, kao i druga pitanja relevantna za službenu statistiku. ZSS se primjenjuje na cijeli hrvatski sustav službene statistike i njime se propisuje da se statistička načela jednako primjenjuju na sve nositelje službene statistike. Svaki od njih mora osigurati kvalitetu statističkih podataka koje proizvodi prema nacionalnim, europskim i međunarodnim standardima.

Zakonom o ustrojstvu i djelokrugu tijela državne uprave (Narodne novine, br. 85/20) propisuje se osnivanje ministarstava i tijela državne uprave i utvrđuje njihov djelokrug, te DZS uspostavlja kao organizacija državne uprave.

Zakonom o sustavu državne uprave (Narodne novine br. 66/19) uređuje se sustav državne uprave Republike Hrvatske (poslovi i ustrojstvo državne uprave, suradnja, sredstva za rad tijela državne uprave, donošenje provedbenih propisa, službenici u tijelima državne uprave i imenovanje čelnika tijela). DZS je kao državna upravna organizacija dio državne uprave i samostalno obavlja poslove iz svoje nadležnosti u skladu sa ZSS-om.

Organizacija

Sustav službene statistike Republike Hrvatske relativno je centraliziran sustav koji čini šest nositelja službene statistike. ZSS-om se djelomično definira članstvo [DZS-a](#) i [Hrvatske narodne banke \(HNB\)](#) u hrvatskom sustavu službene statistike. U skladu sa Sedmogodišnjim programom, u hrvatski ustav službene statistike uvrštena su četiri dodatna člana: Hrvatski zavod za javno zdravstvo, Ministarstvo poljoprivrede, Ministarstvo gospodarstva i održivog razvoja i Ministarstvo financija.

Središnji ured DZS-a, s 13 sektora i službi te Kabinetom ravnatelja, nalazi se u Zagrebu. Pored toga, DZS ima četiri područne službe i 24 ispostave u 27 gradova. Područne službe i ispostave zadužene su za aktivnosti prikupljanja podataka (provedbu anketa, prikupljanje cijena i sudjelovanje u popisima).

HNB je odgovoran koja razvijaju, proizvode i diseminiraju monetarne i financijske statistike, statistike međunarodne trgovine uslugama, statistike platne bilance i statistike o stranim povezanim poduzećima kako je utvrđeno u Sedmogodišnjem programu. HNB i DZS surađuju u razvoju, proizvodnji i diseminaciji službene statistike sukladno odredbi članka 5. stavka 1. Uredbe o

europskoj statistici (br. 223/2009, kako je izmijenjena). Za područje makroekonomske statistike DZS ima sklopljene pisane sporazume s Ministarstvom financija, HNB-om i bivšim Ministarstvom gospodarstva, poduzetništva i obrta (danas Ministarstvo gospodarstva i održivog razvoja).

[Statistički savjet](#) Republike Hrvatske djeluje kao stručno savjetodavno tijelo. To stručno tijelo bavi se strateškim pitanjima službene statistike i korisnicima osigurava da utječu na aktivnosti službene statistike. Njegovih 13 članova predstavlja institucionalne korisnike, znanstvenu zajednicu, gospodarstvo, civilno društvo i medije.

Postupci za imenovanje čelnika nacionalnog statističkog ureda

Profesionalna neovisnost DZS-a temelji se na dobroj pravnoj osnovi, osobito u pitanjima koja se odnose na razvoj, proizvodnju i diseminaciju službene statistike te kojima se propisuju transparentni postupci i uvjeti za imenovanje i razrješenje glavnog ravnatelja DZS-a na temelju profesionalnih kriterija. Imenovanje i razrješenje glavnog ravnatelja DZS-a uređeno je ZSS-om i Zakonom o sustavu državne uprave. Glavni ravnatelj DZS-a rukovodeći državni službenik kojega imenuje Vlada Republike Hrvatske na prijedlog predsjednika Vlade, na temelju javnog natječaja, na razdoblje od pet godina. Status „rukovodećeg državnog službenika” upućuje na činjenicu da postupci imenovanja i razrješenja glavnog ravnatelja podliježu Uredbi o europskoj statistici (br. 223/2009, kako je izmijenjena). Uvjeti za imenovanje glavnog ravnatelja navedeni su u članku 15. ZSS-a. Ti uvjeti uključuju završen diplomski sveučilišni studij odgovarajućeg smjera, pet godina radnog iskustva na odgovarajućem radnom mjestu i struci, stručnu osposobljenost i istaknute rezultate u rukovođenju i upravljanju aktivnostima u području relevantnom za rad državnog tijela.

U članku 17. ZSS-a jasno se navodi da je glavni ravnatelj profesionalno neovisan u obavljanju svojih poslova i ima pravo javno istupati u vezi sa statističkim pitanjima.

Odluka o imenovanju sadašnjeg glavnog ravnatelja DZS-a objavljena je u Narodnim novinama broj 5/21.

Što se tiče razloga za razrješenje glavnog ravnatelja, uvjeti za razrješenje propisani su člankom 16. ZSS-a.

Statistički programi

Polazišna točka za izradu statističkih programa i planova jest desetogodišnja Strategija razvitka službene statistike (postojeća Strategija obuhvaća razdoblje 2021. – 2030.) (članak 30. stavak 2. ZSS-a).

DZS je izradio sljedeće programe i planove rada:

- Program statističkih aktivnosti Republike Hrvatske 2021. – 2027. (Sedmogodišnji program) srednjoročni je akt strateškog planiranja izrađen u skladu sa ZSS-om, kojim se utvrđuju statističke aktivnosti za višegodišnje razdoblje sukladno obvezama koje proizlaze iz članstva Republike Hrvatske u Europskoj uniji i iz nacionalnih potreba. Specifičnost ovog Sedmogodišnjeg Programa jest u tome što je usklađen s ciklusom planiranja ESS-a, zbog čega je donesen za isto razdoblje utvrđeno u Europskom statističkom programu. Sedmogodišnji program važan je za definiranje ostalih nositelja službene statistike koji čine hrvatski sustav službene statistike, zajedno s onima definiranim u ZSS-u, odnosno DZS i HNB. Drugi nositelji službene statistike podnose prijedloge statističkih aktivnosti iz svog djelokruga za potrebe izrade nacrta prijedloga Sedmogodišnjeg programa.
- Prema ZSS-u, Godišnji provedbeni plan statističkih aktivnosti jest kratkoročni planski akt koji se izrađuje za svaku godinu. U njemu se daje detaljniji pregled svih planiranih aktivnosti za sljedeću godinu. Godišnjim provedbenim planom statističkih aktivnosti utvrđuje se naziv službene statistike, aktivnosti, odgovorni nositelji službene statistike, izvještajne jedinice, periodičnost istraživanja, rokovi za prijenos ili prikupljanje podataka, okvirni rokovi za objavu rezultata, razina objavljivanja rezultata, relevantni standardi i, prema potrebi, druga obilježja aktivnosti službene statistike.

Sedmogodišnji program, Godišnji provedbeni plan statističkih aktivnosti i Izvješće o provedbi Godišnjeg plana objavljuju se nakon što ih usvoji Hrvatski sabor.

- Osim toga, DZS je donio i Provedbeni program Državnog zavoda za statistiku za razdoblje 2021. – 2024., sukladno Zakonu o sustavu strateškog planiranja i upravljanja razvojem Republike Hrvatske (Narodne novine, broj 123/17.). Provedbeni program jest strateški planski akt koji se temelji na strateškim planskim aktima više hijerarhijske razine (Strategija) i Programu Vlade Republike Hrvatske i na snazi je za razdoblje trajanja mandata Vlade.

Sredstva

Ukupna sredstva financijskog plana DZS-a za 2022. godinu iznosila su 15,551 milijuna eura, od čega:

- rashodi financirani prihodima državnog proračuna iznosili su 14,844 milijuna eura (95,5%),
- troškovi financirani iz fondova EU kao što su pomoć EU-a, Europski socijalni fond i druge subvencije,
- 0,688 milijuna eura (4,4%), i
- rashodi financirani iz vlastitih prihoda, 0,019 milijuna eura (0,1%).

Znatno povećanje ukupnih sredstava financijskog plana koji provodi DZS ostvareno je u 2021. godini u iznosu od 20,782 milijuna eura, što je 14,1% više od rashoda u 2020. godini. Do tog povećanja je došlo zbog provedbe Popisa stanovništva, kućanstava i stanova u Republici Hrvatskoj 2021. Projekcija proračuna za 2023. godinu iznosi 16,019 milijuna eura, a za 2024. godinu 15,462 milijuna eura.

Na dan 1. ožujka 2023. u DZS-u je bilo zaposleno 495 djelatnika, dok je broj radnih mjesta bio 669. Većina zaposlenika zaposlena je na puno radno vrijeme. Prosječna dob zaposlenih je 48 godina, a 74% su žene. 74% zaposlenika ima visoku razinu obrazovanja. Nadalje, DZS zapošljava zaposlenike na ugovornoj osnovi za terenske ankete (trenutačno je 116 anketara koji su angažirani za prikupljanje podataka u kućanstvima i prikupljanje cijena te još približno 190 anketara za prikupljanje podataka poslovne statistike).

DZS i drugi nositelji službene statistike koji su sudjelovali u stručnoj ocjeni suočavaju se s posebnim izazovom zapošljavanja visokokvalificiranog osoblja, posebice informatičkog osoblja, zbog smanjene konkurentnosti statističkih tijela na tržištu rada.

Koordinacija Nacionalnoga statističkog sustava

Prema ZSS-u, DZS je koordinator Sustava službene statistike RH. DZS koordinira izradu nacrtu prijedloga desetogodišnje Strategije razvitka službene statistike, sedmogodišnjeg Programa statističkih aktivnosti, godišnjih provedbenih planova statističkih aktivnosti i izvješća o njihovoj provedbi.

Kako bi ojačao koordinaciju i osigurao učinkovitost, kvalitetu proizvodnje i diseminacije službene statistike, DZS je 2021. godine osnovao Odbor za sustav službene statistike Republike Hrvatske (Odbor). Odborom, koji se sastoji od predstavnika svih članova Sustava službene statistike RH, predsjedava glavni ravnatelj DZS-a. Odbor ima važnu ulogu u poticanju i praćenju provedbe KoP-a od strane drugih nositelja službene statistike. Odbor je također bio uključen u raspravu i odluku o odabiru drugih nositelja službene statistike koji su sudjelovali u stručnoj ocjeni.

Drugi nositelji službene statistike koji su sudjelovali u stručnoj ocjeni usklađenosti

Hrvatski zavod za javno zdravstvo (HZJZ), kao službeno statističko tijelo, ima jasne zakonske ovlasti za prikupljanje podataka za potrebe europske statistike. HZJZ pravno je odgovoran nositelj službene statistike o zdravlju i sigurnosti, koji je ponajprije odgovoran koja razvijaju, proizvode i diseminiraju statističkih podataka o zdravstvenim resursima i rashodima, o sigurnosti na radu i o umrlima. Budući da HZJZ nema središnju statističku jedinicu, statističke aktivnosti provode se na razini više službi, pri čemu je Služba za javno zdravstvo koordinator provedbe tih aktivnosti, u skladu s odlukom Ravnateljstva HZJZ-a. U 2022. broj zaposlenika HZJZ-a koji se bave istraživanjem i statistikom dosegao je ukupno 119. Velik dio podataka HZJZ prikuplja elektroničkim putem, a statistička priopćenja poput Hrvatskog zdravstveno-statističkog ljetopisa i nekoliko drugih publikacija objavljuju se redovito, jednom godišnje. HZJZ se pokazao kao pouzdan partner u upravljanju podacima tijekom krize kriza uzrokovane bolešću COVID-19.

Ministarstvo poljoprivrede odgovorno je za pružanje statističkih podataka o ribarstvu i statističkih podataka o akvakulturi. Za obavljanje statističkih aktivnosti odgovorne su dvije uprave: Uprava ribarstva i Uprava za poljoprivrednu politiku, EU i međunarodnu suradnju, koja uključuje Odjel za Sustav poljoprivrednih knjigovodstvenih podataka (FADN) nadležan za poljoprivredne knjigovodstvene podatke. U 2021. statističke poslove obavljalo je 10 zaposlenika. Prikupljanje statističkih podataka u Upravi ribarstva utvrđeno je zakonskim aktima (ZSS-om, Zakonom o morskom ribarstvu, Zakonom o akvakulturi i Zakonom o slatkovodnom ribarstvu) i sedmogodišnjim Programom statističkih aktivnosti Republike Hrvatske. Uprava ribarstva je za područje ribarstva uvela elektroničko prikupljanje podataka, kojim se danas pokriva više od 90% ukupnog ulova. Podaci FADN-a dostavljaju se Europskoj komisiji u za to propisanim rokovima u skladu s propisima EU-a. Datumi objave statističkih podataka o ribarstvu planirani na temelju Godišnjeg provedbenog plana statističkih aktivnosti. Priopćenja i objave podataka o ribarstvu i akvakulturi dostavljeni Europskoj komisiji dostupni su na internetskim stranicama DZS-a.

Ministarstvo gospodarstva i održivog razvoja (MINGOR) odgovorno je za statističke podatke o otpadu. Sporazumom dviju institucija 2012. godine, nadležnosti za pripremu i dostavu podataka prema Uredbi o statistici o otpadu prenesene su s DZS-a na MINGOR. Obje institucije djeluju u skladu sa ZSS-om i zahtjevima zakonodavstva EU-a o otpadu te u okviru koordinacije DZS-a. MINGOR nema zasebnu statističku službu i djeluje s vrlo ograničenim resursima. Za statistiku o otpadu odgovorna su 2 zaposlenika, s godišnjim proračunom u 2022. od 42,100 eura.

Pristup podacima

U skladu sa ZSS-om, nositelji administrativnih podataka i podataka prikupljenih od poduzeća i kućanstava metodom promatranja i praćenja, neovisno o njihovom pravnom i organizacijskom obliku, na zahtjev nositelja službene statistike podatke moraju staviti na raspolaganje bez naknade. Pri provedbi aktivnosti službene statistike, sukladno ZSS-u, nositelji službene statistike imaju pravo prikupljati i spajati podatke, uključujući i one prostorne, iz svih dostupnih izvora. ZSS-om se utvrđuju prava nositelja službene statistike na pristup administrativnim podacima, te usklađivanje i procjenu podataka za potrebe službene statistike. Nositelji administrativnih podataka također su obvezni obavijestiti DZS i druge nositelje službene statistike prije uvođenja, izmjene ili ukidanja bilo kojeg administrativnog izvora podataka, te dostaviti metapodatke, kako je propisano u Godišnjem provedbenom planu statističkih aktivnosti.

Unatoč tomu, veća upotreba administrativnih podataka otežava nedovoljna interoperabilnost i nedosljednost administrativnih podataka u pogledu pojmova, definicija i klasifikacija, kao i nepostojanje administrativnog registra zgrada i stambenih objekata te ažuriranog registra stanovništva.

U tijeku je uspostava pristupa drugim izvorima, a DZS može pristupiti podacima u privatnom vlasništvu na dobrovoljnoj osnovi sklapanjem ugovora s vlasnicima privatnih podataka.

Odnosi s korisnicima / diseminacija statističkih proizvoda i usluga

Sukladno Politici diseminacije DZS-a, glavni komunikacijski kanal DZS-a jest njegova internetska stranica ([Diseminacija](#)) kojom se olakšava pristup svim objavama podataka i nudi mogućnost preuzimanja vizualnog prikaza statističkih podataka upotrebom suvremenih tehnologija. U smislu pristupa, ta je stranica usklađena s drugim tijelima državne uprave. Glavni kanali za diseminaciju su objavljivanje statističkih podataka putem medija, e-pošta, društvene mreže, telefonski kontakt i knjižnica DZS-a.

Prilikom objave statističkih podataka tim komunikacijskim kanalima jasno je naznačeno da se radi o službenoj statistici koju izrađuje, prikuplja, proizvodi i diseminira DZS. DZS ima prepoznatljiv vizualni identitet čija je obvezna uporaba jasno definirana u Knjizi grafičkih standarda.

Statistički podaci koji su prvi put stavljeni na raspolaganje korisnicima objavljuju se u skladu s Godišnji provedbeni plan statističkih aktivnosti Republike Hrvatske i planom utvrđenom u Kalendaru objavljivanja statističkih podataka (Kalendar). Podaci su dostupni na internetskim stranicama DZS-a određenog dana točno u 11 sati. Statistički podaci moraju biti dostupni svim korisnicima na isti način i u isto vrijeme. Korisnici nemaju pravo na pristup statističkim podacima prije njihove službene objave.

Katalog medija za objavu statističkih podataka za cijelu godinu unaprijed je dostupan na internetskim stranicama DZS-a. DZS može na pisani zahtjev korisnika pružati usluge statističke obrade podataka na temelju raspoloživih podataka. Troškovi takvih usluga se naplaćuju, a cjenik je javno dostupan. Za jednostavne upite podaci se pripremaju i dostavljaju besplatno.

Državni zavod za statistiku znanstvenoj zajednici i istraživačkim subjektima omogućuje pristup povjerljivim podacima na temelju posebnih uvjeta i pravila u skladu s odredbama Pravilnika o uvjetima pristupa i korištenja povjerljivih statističkih podataka Državnog zavoda za statistiku za znanstvene svrhe. DZS i sam istraživački subjekt dužni su sklopiti ugovor. Pristup povjerljivim podacima može se odobriti u „sigurnoj sobi“, na prijenosnom mediju ili na daljinu.

Relevantni pojmovi, definicije, propisi i metodologije navedeni su u izvještajima o kvaliteti koji su dostupni na internetskim stranicama DZS-a ([Izveštaji o kvaliteti prema statističkim područjima](#)).

4. NAPREDAK/POSTIGNUĆA U POSLJEDNJIH PET GODINA

Oснаženo institucijsko okruženje

Najznačajnije postignuće za hrvatski sustav službene statistike posljednjih godina bilo je jačanje institucijskog okruženja s donošenjem novog Zakona o službenoj statistici (ZSS) koji je stupio na snagu u ožujku 2020. Riječ je o modernom zakonu o statistici koji je izjednačen sa zakonima u drugim zemljama članicama Europskog statističkog sustava. U njemu su sadržane odredbe za unapređenje provedbe statističkih načela o institucijskom okruženju. Njegovim odredbama osigurava se profesionalna neovisnost DZS-a, s posebnim osvrtom na imenovanje i razrješenje te prava i obveze ravnatelja DZS-a. ZSS-om se osigurava poboljšana uloga DZS-a u pogledu koordinacije i suradnje u okviru Sustava službene statistike RH te u pogledu pristupa administrativnim podacima. ZSS-om se jača DZS-ova predanost kvaliteti, naglašavajući da se statistička načela i kriteriji kvalitete utvrđeni u Uredbi o europskoj statistici (br. 223/2009, kako je izmijenjena) primjenjuju na razvoj, proizvodnju i diseminaciju službene statistike u Hrvatskoj.

DZS je uložio u dobro razvijenu politiku kvalitete. Slijedom preporuka i mjera za poboljšanje provedenih nakon stručne ocjene usklađenosti 2015., DZS je osnovao centralizirani Odjel za kvalitetu i statističke standarde. Osnivanje tog odjela omogućilo je DZS-u uspostavu snažne politike kvalitete koja se temelji na sustavu Potpunog upravljanja kvalitetom (PUK) i Generički model statističkog poslovnog procesa. U svrhu potpore svom radu na statističkoj kvaliteti, DZS je razvio vlastiti alat za upravljanje kvalitetom pod nazivom POMI. Baza podataka i aplikacija POMI nudi iscrpan popis informacija o kvaliteti i ključan su alat za ocjenu kvalitete, dokumentiranje kvalitete i izvješćivanje o kvaliteti istraživanja DZS-a. POMI primjenjuje standarde ESS-a za referentne metapodatke i izvještaje o kvaliteti (ESMS, ESQRS i SIMS). Funkcionalnosti baze kvalitete POMI aktivno se upotrebljavaju za poboljšanje i praćenje kvalitete statističkih istraživanja. Dodatna je prednost tog sustava to što se pomoću njega prikuplja dokumentacija o statističkim procesima u centraliziranu bazu podataka. DZS planira proširiti upotrebu tog sustava za procjenu troškova statističkih procesa i proizvoda.

DZS ima suvremenu informatičku infrastrukturu te je razvio odgovarajuće fizičke i programske mjere zaštite podataka u skladu s politikom informacijske sigurnosti i poslovnim potrebama DZS-a. Kako bi se zaštitila i očuvala privatnost osobnih podataka, DZS je uspostavio sigurnosne kontrole koje se provode u sklopu sustava upravljanja informacijskom sigurnošću. Za proizvodnju statističkih podataka DZS osigurava standardne statističke programe: SAS, STATA, R i SPSS.

Predanost smanjenju opterećenja i poboljšanju statističkih procesa

DZS je u proteklih pet godina znatno napredovao u upotrebi administrativnih podataka kako bi smanjio opterećenje izvještajnih jedinica i troškove prikupljanja podataka. DZS je aktivno prestao s upotrebom upitnika u pisanom obliku te umjesto toga ankete provodi uz pomoć računala i izrađuje internetske upitnike. Nadalje, DZS je sustav za upravljanje i izradu internetskih upitnika te njihovo testiranje integrirao u svoj programski alat POMI.

Poboljšan pristup statističkim rezultatima

Kao rezultat projekta izrade internetskih stranica DZS-a znatno je poboljšan vizualni i grafički prikaz službene statistike. DZS je u travnju 2022. pokrenuo svoju potpuno preoblikovanu internetsku stranicu suvremenog izgleda i dojma te predstavlja veliki iskorak u poboljšanju dostupnosti podataka DZS-a. Internetska stranica omogućuje jednostavan i brz pristup statističkim podacima. Tim je projektom uspostavljena provedba novih i osuvremenjenih postupaka izrade i objavljivanja, a komentari o podacima u priopćenjima revidirani su i prilagođeni korisnicima. Povrh toga, DZS je

nadogradio svoju internetsku stranicu digitalnim publikacijama, bazama podataka, izvještajima o kvaliteti i metodološkim informacijama, kao i važnim dokumentima o politikama u vezi s pitanjima kao što su kvaliteta, revizije i povjerljivost. DZS također osigurava siguran pristup mikropodacima za istraživačke subjekte u skladu s dobro uspostavljenim postupcima i uvjetima koji su dostupni na internetskoj stranici DZS-a.

5. USKLAĐENOST S KODEKSOM PRAKSE EUROPSKE STATISTIKE I BUDUĆI SMJER

5.1. SPOSOBNOST DRŽAVNOG ZAVODA ZA STATISTIKU I DRUGIH UKLJUČENIH NOSITELJA SLUŽBENE STATISTIKE U POGLEDU NJIHOVE USKLAĐENOSTI S KODEKSOM PRAKSE

Moderno statističko zakonodavstvo koje se poziva na načela Kodeksa prakse europske statistike

Republika Hrvatska donijela je moderan i solidan zakon o statistici koji uzima u obzir načela KoP-a. To može predstavljati primjer za druge statističke sustave pri izmjenama ili izradi novih zakona o statistici koji bi trebali odražavati načela KoP-a. Stavljanjem naglaska na KoP, Zakon o službenoj statistici DZS-u omogućuje da interno ojača svoju predanost načelima i podupre koordinacijsku funkciju unutar Sustava službene statistike RH. Dodatne pozitivne značajke ZSS-a jasne su odredbe za imenovanje i razrješenje glavnog ravnatelja DZS-a te snažne ovlasti za pristup administrativnim podacima. (Načela KoP-a 1. i 2.)

Odbor za sustav službene statistike

DZS teži daljnjem poboljšanju koordinacije Sustava službene statistike RH te je svjestan potrebe za jačanjem suradnje s drugim nacionalnim tijelima koja razvijaju, proizvode i diseminiraju službene statistike. Slijedom toga osnovan je Odbor za sustav službene statistike Mandat Odbora uključuje važna pitanja za sustav službene statistike, kao što su povećanje učinkovitosti statističke proizvodnje, osiguranje kvalitete statističkih proizvoda i određivanje standarda diseminacije službene statistike. KoP je bio je temeljna i vodeća referentna točka pri donošenju odluke o osnivanju Odbora, a činjenica da njime predsjedava glavni direktor DZS-a naglašava istaknuti značaj Odbora. (Načelo KoP-a 1.a.)

Desetogodišnja Strategija razvitka službene statistike Republike Hrvatske za razdoblje 2021. – 2030.

DZS je razvio dugoročnu strategiju koja sadrži različite cjeline i teme relevantne za inovacije i napredak u Sustavu službene statistike RH. To uključuje specifične strateške ciljeve koji se mogu pratiti u skladu s jasno definiranim pokazateljima. Glavni ciljevi odnose se na jačanje Sustava službene statistike RH, suradnju s ESS-om, inovacije i kvalitetu procesa. U okviru svakog cilja istaknuto je nekoliko konkretnih operativnih mjera koje su dopunjene jasno definiranim i ciljano usmjerenim pokazateljima. Izrađuju se godišnja izvješća o napretku u provedbi strategije koja je djelomično ugrađena u međusobno povezani sustav strategija, programa i planova. (Pokazatelj KoP-a 1.5.)

Reaktivnost i otpornost u kriznim situacijama

Hrvatski sustav službene statistike pokazao se kao pouzdan partner u pružanju statističkih podataka u kriznim situacijama. Tijekom pandemije bolesti COVID-19, DZS je na svojim internetskim stranicama uveo zasebnu rubriku COVID-19 kako bi prikazao utjecaj pandemije na društveno-gospodarske pokazatelje u Republici Hrvatskoj, kao i posljedice krize na cjelokupno gospodarstvo. U toj se rubrici uz brojčane podatke prikazuju i interaktivni vizualni elementi. Otpornost na krizne situacije potvrđena je i kontinuiranom proizvodnjom statističkih podataka čak i u teškim uvjetima nakon potresa koji je pogodio Hrvatsku 2020. godine. (Načelo KoP-a 11.)

Modernizacija prikupljanja podataka

U posljednjih nekoliko godina DZS i drugi nositelji službene statistike kontinuirano su provodili modernizaciju procesa prikupljanja podataka. Uvođenjem internetske platforme za prikupljanje podataka znatno je smanjeno administrativno opterećenje izvještajnih jedinica. Prijenos podataka istraživanja pomoću mobilnih uređaja još je jedna mjera kojom se naglašava nastojanje da se u najvećoj mogućoj mjeri izbjegava tradicionalno prikupljanje podataka. Službe DZS-a zajedno s nositeljima administrativnih podataka kontinuirano rade na poboljšanju kvalitete kako bi se olakšalo njihovo korištenje u različite statističke svrhe i smanjili troškovi proizvodnje statističkih podataka. (Pokazatelj KoP-a 9.3.)

Sveobuhvatan sustav upravljanja kvalitetom

DZS je uspostavio snažan i djelotvoran sustav upravljanja kvalitetom. On se temelji na sustavu Potpunog upravljanja kvalitetom i svi njegovi elementi raspoređeni su u odgovarajuće mjere i postupke. Razvijena je moćna baza podataka i programski alat (POMI) koji sadržava informacije za ocjenu kvalitete, dokumentiranje kvalitete i izvješćivanje o kvaliteti istraživanja DZS-a definiranih Godišnjim provedbenim planom statističkih aktivnosti. Izvješćivanje se temelji na standardima ESS-a, kao što su ESMS, ESQRS i SIMS. U DZS-u su dobro upoznati s procesom upravljanja kvalitetom, a pristup kvaliteti vrlo je učinkovit u smislu postizanja visoke kvalitete statističkih procesa i proizvoda. To rezultira zadovoljstvom korisnika statističkim podacima, smanjenjem opterećenja izvještajnih jedinica, učinkovitim statističkim procesima i profesionalnim usmjeravanjem zaposlenika. (Načelo KoP-a 4.)

Snažna povezanost između upravljanja kvalitetom i metoda

Služba za kvalitetu, statističke standarde i razvoj geoinformacijskog sustava i Služba uzorkovanja, statističkih metoda i analiza redovito i kontinuirano razmjenjuju te zajednički razvijaju komponente za sustav upravljanja kvalitetom. Zahvaljujući toj intenzivnoj suradnji, zajednička stajališta o različitim pitanjima dovode do uzajamnog jačanja obaju odjela i znatno utječu na organizaciju u cjelini. (Načela KoP-a 4., 7. i 8.)

Suvremene internetske stranice prilagođene korisnicima

DZS je pokrenuo novu internetsku stranicu olakšavajući time pristup svim objavama podataka i nudeći mogućnost preuzimanja vizualnog prikaza statističkih podataka. Ta je internetska stranica danas osuvremenjena te je pristupom i organizacijom sadržaja usklađena s ostalim tijelima državne uprave koji se nalaze na Središnjem državnom portalu. Poseban pododjeljak internetske stranice (Statistika u nizu) omogućuje preuzimanje tablica i grafika na vrlo jednostavan način. (Načelo KoP-a 15.)

Visoka razina osviještenosti drugih nositelja službene statistike o Kodeksu prakse europske statistike

Na temelju pripremljenog materijala i iskustva tijekom posjeta tim za stručnu ocjenu usklađenosti mogao je zaključiti da su druga nacionalna tijela koja razvijaju, proizvode i diseminiraju europske statistike dobro upoznata s načelima KoP-a. Važnost potpune usklađenosti s KoP-om dobro je razumljiva, DZS koordinira i usmjerava mnoge mjere i aktivnosti drugih nositelja službene statistike i izražena je odlučnost da se svi nedostaci usklade s KoP-om. (Načelo KoP-a 1.a.1.)

Hrvatski zavod za javno zdravstvo kao vrlo pouzdan davatelj podataka

Hrvatski zavod za javno zdravstvo pokazao se kao davatelj vrlo pouzdanih statističkih podataka tijekom pandemije bolesti COVID-19. Ubrzavanjem sustava mjesečnog izvještavanja na dnevnu učestalost, HZJZ je uspješno osigurao odgovarajući odgovor na novonastale zahtjeve za podacima. U suradnji s DZS-om, Hrvatski zavod za javno zdravstvo uspio je uspostaviti učinkovito upravljanje podacima kako bi se tijekom pandemije zajamčili dosljedni i pravodobni statistički podaci. (Načelo KoP-a 13.5.)

Učinkovit automatizirani sustav upravljanja podacima u Ministarstvu gospodarstva i održivog razvoja

Ministarstvo gospodarstva i održivog razvoja uspostavilo je sustav za provjeru točnosti podataka koje tvrtke dostavljaju o proizvedenom otpadu. Taj se unos upotrebljava za daljnju obradu i omogućuje automatiziranu i učinkovitu proizvodnju relevantnih statističkih podataka u sektoru otpada. Unatoč ograničenim resursima, MINGOR proizvodi visokokvalitetne statističke proizvode. (Načelo KoP-a 10.)

Suvremen sustav prikupljanja podataka za statistiku ribarstva u Ministarstvu poljoprivrede

Ministarstvo poljoprivrede uspješno je izvršilo prelazak s tradicionalnog načina prikupljanja podataka u sektoru statistike ribarstva na elektroničke formate, obuhvaćajući gotovo 95% ukupnog ulova, a elektronički sustav planiran je za sve segmente flote osim malog priobalnog ribarstva koji obuhvaća 3 500 malih plovila. Time je smanjeno opterećenje izvještajnih jedinica i povećana brzina procesa proizvodnje podataka. Također se planira proširenje modernizacije na sve izvještajne jedinice relevantne za poljoprivrednu statistiku. Osim toga, Ministarstvo poljoprivrede ima visoko razvijenu tehničku infrastrukturu. (Načela KoP-a 9. i 10.)

Inovativne prakse

Nema povlaštenog pristupa podacima. DZS ističe svoju predanost jednakom pristupu, na temelju pokazatelja 6.7 KoP-a, neodobravanjem povlaštenog pristupa ni jednoj instituciji ili organizaciji u Hrvatskoj. Čak i ustanove koje su sklopile sporazum o suradnji ne dobivaju statističke rezultate prije službenog datuma objave.

Sporazum između DZS-a i Ekonomskog fakulteta u Rijeci. Glavni ravnatelj DZS-a i dekan Ekonomskog fakulteta u Rijeci potpisali su 8. studenoga 2022. godine Sporazum o znanstveno-razvojnoj suradnji. Sporazum predstavlja značajan iskorak u suradnji tijela državne uprave i obrazovnih institucija čime će se dodatno doprinijeti kvalitetnoj provedbi znanstveno-istraživačkih projekata.

Aplikacija baze podataka POMI. Razvojem središnje platforme koja sadrži izravne podatke o pokazateljima kvalitete i referentne metapodatke o kvaliteti, DZS je stvorio alat koji će omogućiti, između ostalog, izradu izvještaja o kvaliteti utemeljenih na europskim standardima. Jedna od glavnih prednosti aplikacije jest ta da se jednom preuzeti podaci mogu upotrebljavati u mnogobrojne svrhe.

Praćenje medija. DZS je proveo kontinuirano praćenje medija s ciljem promatranja javnog pojavljivanja objava podataka. Time se također doprinosi otkrivanju moguće zlouporabe podataka i omogućuje brza reakcija na kritike javnosti.

Osvremenjeni postupci objavljivanja i izrade. Postoje jasno definirani procesi za osiguranje kvalitete statističkih podataka koji se objavljuju na internetskoj stranici. Ti se procesi koriste modernim sustavom za upravljanje sadržajem koji statističkim službama omogućuje izravan unos tekstova i podataka za tablice i grafikone.

5.2. PROBLEMI I PREPORUKE

5.2.1. Poticanje inovacija, učinkovitosti i djelotvornosti

Skupine dionika s kojima se susreo tim za stručnu ocjenu usklađenosti iznijele su pozitivno stajalište u pogledu profesionalnosti zaposlenika Državnog zavoda za statistiku (DZS), njegove profesionalne neovisnosti i nepristranosti. Osim toga, zaposlenici Državnog zavoda za statistiku poduzeli su korake kako bi se istražio statistički potencijal određenih novih izvora podataka, kao što su podaci prikupljeni očitavanjem bar kodova kao dopuna tradicionalnom prikupljanju cijena, te sve intenzivnije surađuju sa Središnjim državnim uredom za razvoj digitalnog društva na statističkim aspektima razvoja „jezera podataka“, u sklopu inicijative „Digitalna Hrvatska“. Isto tako, zaposlenici upotrebljavaju bespovratna sredstva EU-a za internetsko pretraživanje podataka o cijenama najma nekretnina.

Te su inicijative u skladu s vizijom DZS-a o proizvodnji „relevantne, suvremene i inovativne statistike koja vjerodostojno prikazuje stanje društvenih i ekonomskih pojava“.

Unatoč tomu, tim za stručnu ocjenu smatra da su ambicije DZS-a pomno kontrolirane i relativno ograničene. Primjerice, DZS nastoji unaprijediti poslovne registre prije nego što istraži statistički potencijal satelitskih podataka te čeka na promjene zakonodavstva u europskoj statistici prije nego što uloži vrijeme u bezrezervno istraživanje potencijala izvora podataka u privatnom vlasništvu. Jedan argument za ovu „kontroliranu ambiciju“ jest taj da su resursi ograničeni, no iako je to neminovno slučaj, tim za stručnu ocjenu smatra da bi određeno istraživanje inovativnih statističkih kretanja moglo biti relativno nezahjevno u smislu resursa i moglo bi zapravo pomoći i ići u prilog dodatnim resursima; tim za stručnu ocjenu bio je iznenađen što „podatkovna znanost“ nije spomenuta tijekom posjeta.

Općenito je mišljenje tima za stručnu ocjenu usklađenosti da je DZS samo zbroj svojih sastavnih dijelova i da bi mogao učiniti više kako bi uskladio poslovni način razmišljanja s potrebom da u svom statističkom radu bude inovativniji te da osigura prostor za snažniji horizontalni pristup u provedbi vlastite vizije. Primjerice, tehnički ili metodološki napredak ili inovacije rukovodstvo DZS-a moglo bi obilježiti sa svim zaposlenicima, kao dokaz provedbe svoje vizije i kao sredstvo poticanja drugih na inovacije, u skladu s idejom da „uspjeh rađa uspjeh“, te za jačanje morala.

Preporuka tima za stručnu ocjenu za poboljšanje koje nadilazi usklađenost s KoP-om jest sljedeća:

P1. Državni zavod za statistiku trebao bi razvijati proaktivniju kulturu, stavljajući naglasak na inovacije te predstavljanje i slavljenje uspjeha. (Preporuka koja se odnosi na poboljšanje: KoP, pokazatelji 3.1., 10.3. i 7.1.)

DZS-ove (četiri) područne službe i (24) ispostave odgovorne su za prikupljanje podataka na svojim lokalnim područjima, uključujući anketiranje, prikupljanje cijena i pružanje pomoći pri popisu, te za dostavu podataka središnjem uredu na obradu. One nemaju administrativne funkcije. Ovakva se tradicionalna struktura čini pomalo staromodnom u vremenu u kojemu se prikupljanje podataka i početna obrada sve više oslanjaju na digitalizaciju i ne zahtijevaju lokalno povezivanje. Tim za stručnu ocjenu smatra preuzimanje odgovornosti za aktivnosti službene statistike od upravnog tijela Grada Zagreba, koje je ranije bilo ovlašteno za provedbu aktivnosti službene statistike, dobrim primjerom racionalizacije i ušteda povećanjem učinkovitosti.

DZS je uložio u sofisticirani sustav upravljanja kvalitetom, pod nazivom POMI, koji se temelji na načelima potpunog upravljanja kvalitetom, pod pokroviteljstvom „Projektni sustav za upravljanje kvalitetom i dokumentiranje kvalitete statističkih istraživanja“ i financiranog bespovratnim sredstvima europskih strukturnih fondova. POMI se upotrebljava za ocjenu kvalitete, dokumentiranje kvalitete i izvješćivanje o kvaliteti istraživanja DZS-a te kao takav objedinjuje podatke o pokazateljima

kvalitete i niz drugih podataka o istraživanjima DZS-a. Tim za stručnu ocjenu pretpostavlja da će se u aplikaciju POMI ugraditi novi Sustav upravljanja troškovima, također financiran iz europskih strukturnih fondova, koji razvija DZS i koji će sadržavati troškove za svaki statistički proizvod i proces, čime će se DZS-u omogućiti raspodjela sredstava i unapređenje donošenja upravljačkih odluka.

No, iako se tim za stručnu ocjenu slaže s tim da je aplikacija POMI koristan sustav za prikupljanje informacija o pokazateljima kvalitete i, u budućnosti, o troškovima, te stoga omogućuje centralizirano praćenje, nije bio uvjeren da je POMI dobro pozicioniran kao pokretač poboljšanja kvalitete ili ušteda povećanjem učinkovitosti.

Preporuka tima za stručnu ocjenu za poboljšanje koje nadilazi usklađenost s KoP-om jest sljedeća:

P2. Državni zavod za statistiku trebao bi preispitati i optimizirati organizacijsku strukturu kako bi racionalizirao prikupljanje, proizvodnju i diseminaciju službene statistike, u sklopu inicijativa za povećanje troškovne učinkovitosti (preraspodjelom svih ušteda resursa), te kako bi osigurao da vidljiva poboljšanja statistike i uštede povećanjem učinkovitosti proizlaze iz sustava upravljanja kvalitetom. (Preporuka koja se odnosi na poboljšanje: KoP, pokazatelji 10.4. i 4.1.)

Hrvatski sustav službene statistike ima razrađen sustav programiranja i planiranja koji se sastoji od sljedećih ključnih elemenata:

- Desetogodišnja Strategija razvitka. Postojeća Strategija razvitka obuhvaća razdoblje od 2021. do 2030. U članku 29. Zakona o službenoj statistici navodi se da se Strategija treba temeljiti na relevantnim propisima Republike Hrvatske i Europske unije te [relevantnim] međunarodnim propisima. U Strategiji se utvrđuju prioritete razvoja Sustava službene statistike RH i naznačuje smjer u kojem se treba razvijati službena statistika. U Strategiji se prepoznaju razvojne potrebe i potencijali Sustava službene statistike RH, utvrđuju pokazatelji uspješnosti i ciljevi te usklađuju resursi s ciljevima.
- Sedmogodišnji Program statističkih aktivnosti. Sadašnji Program obuhvaća razdoblje od 2021. do 2027. i usklađen je s europskim planovima i razvojem. U članku 30. Zakona o službenoj statistici navodi se da bi nacrt prijedloga Programa trebao izraditi Državni zavod za statistiku u suradnji s drugim nositeljima službene statistike – vremenski okviri navedeni su u članku 32. – i uz mišljenje Savjeta; u članku 31. navodi se da ga treba donijeti Hrvatski sabor. Člankom 33. Propisano je da Program treba sadržavati “prioritetna područja i aktivnosti koje sustav službene statistike treba obuhvatiti ... pregled razvojnih ciljeva službene statistike po područjima, nazive odgovornih nositelja službene statistike te osnovnu namjenu i glavne korisnike statističkih podataka.”
- Godišnji provedbeni planovi statističkih aktivnosti. Temelje se na članku 34. Zakona o službenoj statistici. Nacrt prijedloga Godišnjeg provedbenog plana za svaku godinu izrađuje DZS u suradnji s drugim nositeljima službene statistike, dostavlja ga Savjetu na mišljenje, a zatim ga dostavlja Vladi prije njegova donošenja u Hrvatskom saboru. U članku 35. utvrđuje se raspored za svaku od ovih faza u procesu, dok se člankom 36. propisuje sadržaj godišnjih provedbenih planova. Doprinosi provedbenim planovima unose se putem aplikacije kojoj imaju pristup svi uključeni u proces planiranja, tako da nakon što se sve informacije unesu u aplikaciju, DZS može izdvojiti gotov dokument.
- Izvješća o izvršenju Godišnjeg provedbenog plana. U izvješćima se navodi napredak u odnosu na Godišnji provedbeni plan za svaku godinu. Drugi nositelji službene statistike podnose izvješće o provedbi statističkih aktivnosti iz njihova djelokruga Državnom zavodu za statistiku do 28. Veljače tekuće godine za prethodnu godinu (članak 38.); nakon toga DZS izrađuje nacrt prijedloga Izvješća o izvršenju Godišnjeg plana provedbe (članak 37.), traži mišljenje Savjeta i potom ga podnosi Hrvatskom saboru na donošenje.

- Godišnja izvješća o provedbi Strategije razvitka 2021. – 2030. uvedena su nedavno.

DZS osim toga ima četverogodišnji provedbeni program, a najnoviji obuhvaća razdoblje 2021. – 2024. To je zahtjev nestatističkog zakonodavstva, odnosno Zakona o sustavu strateškog planiranja i upravljanja razvojem Republike Hrvatske (Narodne novine br. 123/17.) i primjenjuje se u cijelom javnom sektoru u Hrvatskoj. Temelji se na Programu Vlade za mandat 2020. – 2024. i vrijedi tijekom trajanja mandata Vlade.

Tim za stručnu ocjenu pohvaljuje sveukupnu predanost dugoročnom, srednjoročnom i kratkoročnom planiranju i prepoznaje da različiti planovi naoko imaju različite svrhe te da postoji pravna osnova za taj sustav programiranja i planiranja. Međutim, tim smatra da sadašnji pristup programiranju i planiranju ostavlja dojam da je DZS suviše birokratiziran. Tim za stručnu ocjenu također smatra da bi se sadašnji pristup mogao pojednostavniti kako bi se osigurala jasnoća, izbjeglo preklapanje i smanjili resursi uključeni u aktivnosti planiranja, posebice stoga što je većina statističkih podataka koje proizvodi DZS u skladu sa zahtjevima EU-a, pa je relativno malo statističkih aktivnosti isključivo za nacionalne potrebe i relativno su male promjene među godinama.

Preporuka tima za stručnu ocjenu za poboljšanje koje nadilazi usklađenost s KoP-om jest sljedeća:

P3. Državni zavod za statistiku trebao bi pojednostavniti postupke programiranja i planiranja kako bi povećao troškovnu učinkovitost. (Preporuka koja se odnosi na poboljšanje: KoP, pokazatelji 1.5. i 11.2.)

Mnogi dionici naveli su da Državni zavod za statistiku ne raspolaže s dovoljno resursa za ostvarenje svoga potencijala – ima znatan udio (25%) upražnjenih radnih mjesta – da su razine plaća niske te da je teško zaposliti i zadržati informatičke stručnjake koji znatno više mogu zaraditi u privatnom sektoru. To bi se pitanje moglo riješiti predloženim novim zakonom koji se odnosi na plaće državnih službenika.

Tim za stručnu ocjenu napominje da DZS prije raspisivanja natječaja mora zatražiti odobrenje od Ministarstva pravosuđa i uprave za svako zapošljavanje.

Istodobno, tim za stručnu ocjenu je svjestan činjenice da je DZS uspješan u ispunjavanju kratkoročnih planova, napominjući da se to odražava na preopterećenost poslom mnogih zaposlenika, ali smatra da bi se DZS mogao više usredotočiti na dugoročniji razvoj i inovacije kada bi imao odgovarajući broj zaposlenika.

Tim za stručnu ocjenu smatra da bi stavljanje naglaska na sveukupne prednosti rada u DZS-u, umjesto prvenstvene usmjerenosti na plaću, moglo pomoći u otklanjanju zabrinutosti u vezi s pitanjima poput velikog radnog opterećenja i poduprijeti razvoj kapaciteta i sposobnosti DZS-a. Praktična relevantna poboljšanja uključuju omogućavanje hibridnog rada. Model rada koji je uveden tijekom ograničavanja kretanja kao odgovor na pandemiju bolesti COVID-19 kada su zaposlenici DZS-a radili na daljinu, dok se danas od njih očekuje da rade u uredima. Hibridni rad, kao kompromis između rada na daljinu i rada u uredu, kako bi se zadovoljile potrebe područja poslovanja, vjerojatno bi se pokazao popularnim među zaposlenicima jer pruža fleksibilnost. Još jedno praktično poboljšanje moglo bi se sastojati od aktivne podrške zaposlenicima u mobilnosti između različitih funkcija i različitih sektora radi stjecanja iskustva, budući da bi se time povećala dugoročna vrijednost zaposlenika. Pokazuje se da je trenutačno profesionalna mobilnost relativno niska. Konačno, dodatno poboljšanje bi se postiglo sustavnim pristupom osposobljavanju u nizu „tvrdih“ i „mekih“ vještina kao i u upravljanju kvalitetom. Posljednjih nekoliko godina osposobljavanje je bilo obustavljeno zbog pandemije bolesti COVID-19 i radnog opterećenja, ali tim za stručnu ocjenu potiče ulaganje u razvoj i provedbu ambicioznog i raznovrsnog programa osposobljavanja.

Preporuka tima za stručnu ocjenu za poboljšanje koje nadilazi usklađenost s KoP-om jest sljedeća:

P4. Državni zavod za statistiku trebao bi razviti i provoditi aktivnu strategiju/politiku ljudskih resursa/nagrađivanja (motivacije) koja uključuje učinkovito korištenje postojećih resursa kako bi se omogućila konkurentnost na tržištu rada informacijske tehnologije, hibridni rad, mobilnost zaposlenika i aktivan interni plan osposobljavanja koji obuhvaća upravljanje kvalitetom i metode. (Preporuka koja se odnosi na poboljšanje: KoP, pokazatelji 3.1. i 3.2.)

Zaposlenici DZS-a upotrebljavaju različite softverske aplikacije, uključujući SAS (koji je zamijenjen SQL-om), R i Python, te prilagođeni softver za većinu istraživanja izrađenih upotrebom Integriranog statističkog informacijskog sustava. Svi zaposlenici kojima je to potrebno na raspolaganju imaju prijenosno računalo, a za rad na terenu koriste se prijenosnim računalima. Osim toga, tim za stručnu ocjenu smatra da DZS nije aktivno uključen u dostignuća u području podatkovne znanosti ili strojnog učenja.

DZS ima niz fizičkih i virtualnih poslužitelja. Predviđeni prijelaz na upotrebu vladina oblaka u sklopu inicijative “Digitalna Hrvatska” donosi mogućnosti (kao što je ublažavanje potrebe za ulaganjem u informatičku infrastrukturu – hardver, računalne resurse i aplikacije – a time i smanjenje troškova), no isto tako uključuje i rizike (kao što je zaštita povjerljivosti). Tim rizicima treba upravljati na dosljedan način. Ta bi aktivnost trebala biti usklađena s ambicijom DZS-a za uvođenjem integriranog informacijskog sustava kojim bi se obuhvatili svi zahtjevi za prikupljanje i obradu podataka.

Preporuka tima za stručnu ocjenu za poboljšanje koje nadilazi usklađenost s KoP-om jest sljedeća:

P5. Državni zavod za statistiku trebao bi razviti strategiju informacijske tehnologije koja uključuje odgovarajući hardver i upotrebu vladinog oblaka za podršku suvremenim analitičkim metodama i tehnikama, uključujući podatkovnu znanost i strojno učenje. (Preporuka koja se odnosi na poboljšanje: KoP, pokazatelj 10.2.)

Strateški cilj 2.1. desetogodišnje Strategije razvitka za razdoblje 2021.– 2030. odnosi se na “modernizaciju i unapređenje” statističkih procesa. U slučaju DZS-a to uključuje “uspostavu sustavnog praćenja upotrebe resursa unutar [statističkog] sustava”. Koristeći sredstva Europskog socijalnog fonda DZS razvija “sustav za procjenu troškova statističkih procesa i proizvoda”. Cilj je toga projekt opravdati potrebe za resursima po procesima i proizvodima te što učinkovitije upotrebljavati raspoloživa sredstva. Novim sustavom upravljanja troškovima također će se unaprijediti donošenje upravljačkih odluka. To će se objediniti u sustav upravljanja kvalitetom i na taj način potencijalno poticati unapređenje kvalitete i odrediti opseg ušteda povećanjem učinkovitosti.

Tim za stručnu ocjenu podupire tu aktivnost i napominje da će sposobnost demonstriranja sustavnog pristupa financijskom upravljanju pomoći DZS-u u iznalaženju argumenata za dodatne resurse. Tim za stručnu ocjenu isto tako prima na znanje namjeru DZS-a da dovrši projekt do prosinca 2023.

Preporuka tima za stručnu ocjenu za poboljšanje koje nadilazi usklađenost s KoP-om jest sljedeća:

P6. Državni zavod za statistiku trebao bi primijeniti sustav za procjenu troškova statističkih procesa i proizvoda koji razvija te njime opravdati potrebu za resursima. (Preporuka koja se odnosi na poboljšanje: KoP, pokazatelji 3.3. i 10.1.)

5.2.2. Iskorištavanje dostupnih podataka

Državni zavod za statistiku odlučan je u što većoj mjeri upotrebljavati administrativne podatke, što je potkrijepljeno čvrstom pravnom osnovom. Središnji državni ured za razvoj digitalnog društva odgovoran je za razvoj i provedbu digitalne strategije koja uključuje primjenu sustava jezera podataka. Taj bi projekt mogao dovesti do ključnog poboljšanja, ne samo u pristupu administrativnim podacima, već i u povećanju mogućnosti povezivanja podataka. Suradnja obiju institucija i nadležnost DZS-a mogla bi koristiti nacionalnom podatkovnom ekosustavu, no kao preduvjet, potrebno je

pojasniti uloge DZS-a i Središnjeg državnog ureda za razvoj digitalnog društva u pogledu ponovne uporabe podataka i osiguranja kvalitete.

Preporuka tima za stručnu ocjenu za poboljšanje koje nadilazi usklađenost s KoP-om jest sljedeća:

P7. Državni zavod za statistiku trebao bi intenzivnije surađivati sa Središnjim državnim uredom za razvoj digitalnog društva u izradi i provedbi Digitalne strategije Hrvatske, što uključuje postizanje zajedničkog shvaćanja uloge Državnog zavoda za statistiku i Središnjeg državnog reda za razvoj digitalnog društva u osiguranju kvalitete, poticanju ponovne uporabe podataka iz administrativnih izvora te proaktivnom uključivanju i bliskoj suradnji sa Središnjim državnim uredom za razvoj digitalnog društva u razvoju jezera podataka. (Preporuka koja se odnosi na poboljšanje: KoP, pokazatelji 8.7., 2.2. i 9.6.)

DZS je u suradnji s nadležnim tijelima razvio čvrstu pravnu osnovu koja omogućuje pristup širokom spektru administrativnih baza podataka. U ZSS-u čak se i navodi da bi DZS trebao imati pristup svim dostupnim izvorima podataka. Iako je udio administrativnih podataka koji se upotrebljavaju u statistici visok, još uvijek postoji prostor za daljnje širenje. Tim za stručnu ocjenu utvrdio je da infrastrukturi administrativnih podataka u Hrvatskoj nedostaje sveobuhvatnost i međusobna povezanost, što je preduvjet za njezinu optimalnu i cjelovitu upotrebu u svrhu proizvodnje službene statistike. Bolja usklađenost pojmova, definicija i klasifikacija u cijelom području administrativnih podataka doprinijela bi učinkovitijoj upotrebi takvih podataka u statističke svrhe.

Preporuka tima za stručnu ocjenu za poboljšanje koje nadilazi usklađenost s KoP-om jest sljedeća:

P8. Državni zavod za statistiku trebao bi nastaviti osiguravati usklađenost pojmova, definicija i klasifikacija te dosljednost svih izvora podataka kako bi bili prikladniji za statističke svrhe. (Preporuka koja se odnosi na poboljšanje: KoP, pokazatelji 8.1. i 2.1.)

ZSS-om se DZS-u omogućuje pristup velikom broju administrativnih podataka, a tim za stručnu ocjenu je izrazio zadovoljstvo činjenicom da su davatelji administrativnih podataka izvrsnom ocijenili suradnju koja se zasniva na formalnim sporazumima. Sporazumi sadrže korisne metapodatke, kao što je katalog varijabli uključenih u dostavu podataka, no ti sporazumi se ne objavljuju. Objavom sporazuma DZS bi korisnicima i zainteresiranoj javnosti pružio transparentne informacije o statističkoj svrsi i modalitetima statistike, uključujući aspekte koji se tiču povjerljivosti podataka. Činjenica da ti podaci nisu dostupni za DZS predstavlja rizik od dovođenja u pitanje upotrebe administrativnih podataka drugih tijela.

Preporuka tima za stručnu ocjenu za poboljšanje koje nadilazi usklađenost s KoP-om jest sljedeća:

P9. Državni zavod za statistiku trebao bi formalizirati i objaviti sve sporazume s davateljima administrativnih podataka radi povećanja transparentnosti. (Preporuka koja se odnosi na poboljšanje: KoP, pokazatelji 8.6. i 15.6.)

Tim za ocjenu usklađenosti obaviješten je da Državni zavod za statistiku trenutačno poduzima napore za upotrebu novih izvora podataka. To se prvenstveno odnosi na statistiku cijena, gdje je u tijeku testiranje podataka prikupljenih očitavanjem bar kodova. Osim toga, upotrebom tehnike „web scrapinga“ (internetsko pretraživanje podataka) koje proizlaze iz učinkovite suradnje između statističara iz relevantnog područja i informatičke službe unaprjeđuje se proces prikupljanja podataka. Međutim, kao što pokazuju različiti primjeri iz drugih nacionalnih statističkih ureda, postoje mnogi izvori gdje bi se pokusnim ispitivanjem mogli postići obećavajućih rezultati za službenu statistiku (primjerice, podaci mobilnih telefona ili podaci o promatranja Zemlje). S obzirom na tako velik potencijal kojim se hrvatski sustav službene statistike trenutačno ne koristi, tim za stručnu ocjenu smatra da bi za DZS bilo korisno primijeniti strateški pristup kojim bi se u obzir uzeo širi skup novih izvora podataka.

Preporuka tima za stručnu ocjenu za poboljšanje koje nadilazi usklađenost s KoP-om jest sljedeća:

P10. Državni zavod za statistiku trebao bi razviti strateški pristup za prepoznavanje i iskorištavanje statističkog potencijala novih izvora podataka. (Preporuka koja se odnosi na poboljšanje: KoP, pokazatelji 10.3., 2.1. i 4.2.)

5.2.3. Poboljšanje kvalitete podataka

U slučaju neplaniranih izmjena koje mogu biti potrebne zbog pogreške, Državni zavod za statistiku žurno ispravlja objavljene podatke u svim relevantnim publikacijama i obavještava ključne korisnike o opsegu izmjene. Međutim, tim za stručnu ocjenu smatra da je potrebno poticati dodatne rasprave o nastalim pogreškama s ciljem sprječavanja sličnih pogrešaka u budućnosti. To bi se moglo uključiti u smjernice u vezi s postupanjem s pogreškama. Što se tiče pogrešaka uzorkovanja, trenutna je praksa Državnog zavoda za statistiku da ih prijavljuje samo u slučaju ključnih pokazatelja, što znači da korisnici nisu detaljnije obaviješteni o granicama pouzdanosti za pokazatelje.

Preporuka tima za stručnu ocjenu za poboljšanje koje nadilazi usklađenost s KoP-om jest sljedeća:

P11. Državni zavod za statistiku trebao bi razviti i provesti smjernice za postupanje s pogreškama u objavljenim statistikama i preispitati svoju praksu diseminacije za uzoračke pogreške. (Preporuka koja se odnosi na poboljšanje: KoP, pokazatelji 6.3., 12.2. i 12.3.)

Državni zavod za statistiku razvio je sveobuhvatne kompetencije u uspostavi i vođenju statističkih registara, a ZSS-om se omogućuje pristup registrima koje održavaju drugi nositelji. Usprkos tomu, tim za stručnu ocjenu obaviješten je postoje značajni nedostaci u nacionalnom podatkovnom ekosustavu i to u područjima relevantnima za statistiku stanovništva i socijalnu statistiku. Činjenica da još uvijek ne postoje registri stanovništva te stanova i zgrada dovodi do situacije u kojoj kvaliteta relevantnih procesa, kao što su uzorkovanje, uređivanje ili ispunjavanje podataka, nije na onako visokoj razini kakva bi mogla biti.

Preporuka tima za stručnu ocjenu za poboljšanje koje nadilazi usklađenost s KoP-om jest sljedeća:

P12. Nadležna tijela, u suradnji s Državnim zavodom za statistiku, trebaju uspostaviti registar stanovništva i registar stanova i zgrada kako bi se stvorili odgovarajući preduvjeti za značajno poboljšanje kvalitete statistike stanovništva i socijalne statistike. (Preporuka koja se odnosi na poboljšanje: KoP, pokazatelji 7.3., 2.2. i 4.2.)

Državni zavod za statistiku razvio je vrlo sveobuhvatan sustav upravljanja kvalitetom koji se temelji na načelima potpunog upravljanja kvalitetom. Izvještaji o kvaliteti dostupni su za određeni broj statističkih proizvoda. Tim za stručnu ocjenu mišljenja je da bi se objavom izvještaja o kvaliteti za sva statistička područja postigao važan korak ne samo u poboljšanju informacijske usluge za korisnike, već bi se stvorila i solidna osnova za osmišljavanje i provedbu redovitih ocjena kvalitete. Takve ocjene, koje bi trebale uključivati vanjske stručnjake, do sada su u potpunosti izostale. Redovite ocjene kvalitete u koje su uključeni vanjski stručnjaci ključan su alat za stjecanje šire i nepristrane slike mogućih odstupanja i nedostataka statističkih proizvoda. Tim za stručnu ocjenu obaviješten je da trenutačno ne postoji konkretan plan za provedbu takvih ocjena.

Preporuka tima za stručnu ocjenu za usklađenost s Kodeksom prakse jest sljedeća:

P13. Državni zavod za statistiku trebao bi izraditi izvještaje o kvaliteti koja obuhvaćaju sva statistička područja i upotrebljavati ih kao ulazne podatke za planiranje i provedbu programa ocjene kvalitete koji uključuje vanjske stručnjake. (Preporuka relevantna za usklađenost: KoP, pokazatelji 4.3. i 4.4.)

Ustroj Državnog zavoda za statistiku uključuje Službu uzorkovanja, statističkih metoda i analiza koja ima visoku razinu stručnosti u metodološkim područjima relevantnima za službenu statistiku. Pored uzorkovanja, ta područja uključuju sezonalnost, statističku povjerljivost i imputaciju. Unutar tih službi postoje stručnjaci za metodologiju koji podržavaju proces statističke proizvodnje. Tim za stručnu ocjenu smatra da zadaci povezani s metodologijom zahtijevaju posebna stručna znanja te da bi ih trebao obavljati i odobravati poseban odjel za metode. Tim za stručnu ocjenu je tijekom posjeta obaviješten da statističari u određenom području mogu samostalno odlučivati hoće li se savjetovati sa metodološkim stručnjacima o zadaćama za koje bi moglo biti potrebno specijalizirano stručno znanje.

Preporuka tima za stručnu ocjenu za poboljšanje koje nadilazi usklađenost s KoP-om jest sljedeća:

P14. Državni zavod za statistiku trebao bi izraditi smjernice kako bi se relevantnim statističarima pomoglo utvrditi kada surađivati s metodolozima. (Preporuka koja se odnosi na poboljšanje: KoP, pokazatelji 7.2., 7.1. i 8.3.)

5.2.4. Jačanje uključenosti korisnika

DZS je uveo kalendar objavljivanja, ali nisu svi drugi nositelji službene statistike objavili kalendar objavljivanja na svojim internetskim stranicama. Unatoč tomu, nositelji službene statistike dužni su poštovati rokove diseminacije navedene u Godišnjem provedbenom planu statističkih aktivnosti. Trenutačna situacija korisnicima otežava dobivanje cjelovite slike o svim statističkim publikacijama koje proizvodi hrvatski sustav službene statistike. DZS bi stoga trebao omogućiti pristup kalendarima statističkih objava drugih nositelja službene statistike, budući da njihove objave trenutačno nisu uključene u kalendar DZS-a. Nadalje, u svrhu povećanja vrijednosti kalendara objavljivanja, funkcionalnost bi se mogla poboljšati određenim značajkama koje korisnicima omogućuju automatsko obavješćivanje ili unos datuma objavljivanja u njihove kalendare.

Preporuka tima za stručnu ocjenu za poboljšanje koje nadilazi usklađenost s KoP-om jest sljedeća:

P15. Državni zavod za statistiku trebao bi unaprijediti sadržaj i tehničke mogućnosti kalendara objavljivanja. Datumi objavljivanja statističkih podataka drugih nacionalnih tijela koja razvijaju, proizvode i diseminiraju europske statistike trebali bi biti vidljivi i lako dostupni korisnicima, a tehnička funkcionalnost kalendara objavljivanja trebala bi biti poboljšana suvremenim značajkama. (Preporuka koja se odnosi na poboljšanje: KoP, pokazatelji 6.5. i 13.2.)

Statistički savjet Republike Hrvatske čvrsto je uspostavljeno i funkcionalno tijelo s dobrom zastupljenošću glavnih korisnika. Međutim, sastanci Statističkog savjeta trenutačno uglavnom služe za detaljnu analizu provedbe Godišnjeg provedbenog plana statističkih aktivnosti i drugih planskih dokumenata. U članku 20. ZSS-a navodi se da je Statistički savjet savjetodavno i stručno tijelo zaduženo za strateška pitanja službene statistike, koje je osnovano s ciljem osiguranja utjecaja korisnika, znanstvene zajednice i šire javnosti na aktivnosti službene statistike. Stoga je u njegovoj nadležnosti pružanje dugoročnih strateških smjernica DZS-u.

Bilo bi dobro da Državni zavod za statistiku iskoristi raznoliko stručno znanje članova Statističkog savjeta kako bi mu sa strateškog gledišta pružili potporu u oblikovanju suvremenih pristupa razvoju, proizvodnji i diseminaciji službene statistike, kao i jačanju svog angažmana u novim pravcima kretanja službene statistike. Strateška usmjerenost Statističkog savjeta omogućila bi DZS-u podizanju svijesti o dugoročnim izazovima i prilikama s kojima se suočava, a koji proizlaze iz digitalizacije društva i povećane potražnje kreatora politika za pravodobnim statistikama. Uključivanje Statističkog savjeta u takve važne rasprave povećalo bi njegovo prihvaćanje te spremnost da aktivno podrži i sudjeluje u razvoju statistike prilagođene budućim potrebama. To bi isto tako omogućilo DZS-u da nastavi na najbolji način ispunjavati svoju misiju zadovoljavanja novih i sve većih potreba za informacijama svih dionika, te potencijalno podržati obveze DZS-a u pogledu odgovarajućih resursa u relevantnim forumima.

Preporuka tima za stručnu ocjenu za poboljšanje koje nadilazi usklađenost s KoP-om jest sljedeća:

P16. Državni zavod za statistiku trebao bi povećati prepoznatljivost i stratešku usmjerenost Statističkog savjeta kako bi se poduprli zahtjevi za resursima i usvojio strateški pristup potpori Državnom zavodu za statistiku u razvoju i provedbi inovativnijih pristupa statistici. (Preporuka koja se odnosi na poboljšanje: KoP, pokazatelji 1.a.3. i 3.4.)

Uključivanje korisnika trebalo bi biti svojstveno svim nositeljima statistike. Ono je, u kontekstu EU-a, ugrađeno je u KoP, Okvir za osiguranje kvalitete ESS-a, kao i u opća načela upravljanja kvalitetom. Načelo KoP-a 11. poziva nacionalne statističke urede da uspostave postupke za savjetovanje s korisnicima te praćenje relevantnosti i vrijednosti postojeće statistike u ispunjavanju njihovih potreba, stavljajući korisnike statistike u središte statističke proizvodnje; potrebno je razumjeti njihove potrebe, tražiti njihova mišljenja i djelovati na temelju njih te podržati njihovu upotrebu statistike.

Odgovarajuća suradnja s korisnicima i potencijalnim korisnicima statistike pomaže u oblikovanju novih i postojećih statističkih proizvoda i usluga, prikupljanju i razmjeni povratnih informacija i stručnih znanja, osiguravanju odgovora na nove i hitne potrebe te utvrđivanju i uklanjanju nedostataka u znanju i dokazima. Kao posljedica toga, nova i pročišćena statistika bit će relevantna i odgovarati svrsi, te će ulijevati povjerenje i korisniku pružiti maksimalnu vrijednost, kao i osnažiti bolje donošenje odluka na temelju dokaza.

Kako bi zadržao svoj položaj relevantnog davatelja podataka koji je u stanju zadovoljiti potrebe korisnika, dodatno razvijao ponudu statistike i izravno informirao korisnike o najnovijim promjenama u statistici i drugim trendovima u sferi službene statistike, DZS trebao bi razvijati aktivniji odnos prema svim kategorijama korisnika.

Državni zavod za statistiku ima dobar obuhvat korisničkih skupina, no mogao bi ponovno aktivirati svoje djelovanje i prema potrebi razmotriti uspostavu novih skupina korisnika. Informacijske i komunikacijske tehnologije mogu se upotrijebiti za suvremene oblike suradnje.

Preporuka tima za stručnu ocjenu za poboljšanje koje nadilazi usklađenost s KoP-om jest sljedeća:

P17. Državni zavod za statistiku trebao bi razviti i provoditi strategiju u cilju suradnje s potencijalnim korisnicima statistike koju proizvodi i aktivno se koristiti strukturama kojima se podupire uključenost korisnika. (Preporuka koja se odnosi na poboljšanje: KoP, pokazatelji 11.1. i 15.2.)

Osim poboljšanja statističke pismenosti, uključivanje korisnika kroz različite vrste osposobljavanja i osiguravanje drugog obrazovnog materijala pokazalo se učinkovitim načinom promicanja statistike i Državnog zavoda za statistiku za svrhe koje nadilaze ispravnu upotrebu podataka, kao što je privlačenje kvalificiranih kandidata na upražnjena radna mjesta i opravdavanje potreba za resursima.

Unatoč tomu što je DZS sudjelovao u nekoliko europskih i nacionalnih inicijativa za poboljšanje statističke pismenosti, među korisnicima postoji potreba za boljim razumijevanjem statistike i osposobljenošću za ocjenu kvalitete statističkih podataka.

DZS bi trebao nastaviti ulagati u proizvode za statističko opismenjavanje u vezi s općim statističkim pitanjima za različite dobne skupine, usmjerene na učenike i širu javnost. Takvi proizvodi mogu se nuditi putem višestrukih točaka pristupanja, od edukativnih brošura o statistici do posjeta obrazovnim ustanovama, kao i natjecanja ili pristupa kroz iskustvo igre i videozapise. Uz poboljšanje osnovne ili srednje razine statističke pismenosti, DZS bi također mogao izraditi materijale i ponuditi usluge za rješavanje potreba za naprednom statističkom pismenošću, kako bi se poboljšalo razumijevanje donositelja odluka i poduzeća o naprednijim statističkim konceptima i aspektima

kvalitete svojstvenima službenoj statistici. Time bi im se omogućilo donošenje valjanih statističkih zaključaka i kritičku procjenu tvrdnji potkrijepljenih podacima. Općenito, DZS bi mogao povećati svoju ponudu za poboljšanje statističke pismenosti i iskoristiti vlastite mogućnosti za promicanje KoP-a.

Preporuka tima za stručnu ocjenu za poboljšanje koje nadilazi usklađenost s KoP-om jest sljedeća:

P18. Državni zavod za statistiku trebao bi pojačati aktivnosti za povećanje opće statističke pismenosti korisnika, posebice u vezi s općim statističkim pitanjima i aspektima kvalitete relevantnima za službenu statistiku. (Preporuka koja se odnosi na poboljšanje: KoP, pokazatelj 6.4. i 15.6.)

DZS se zalaže za povjerljivost podataka, što počiva na čvrstoj pravnoj osnovi. DZS ima uspostavljene jasne postupke i definirane smjernice koje se odnose na sigurnost i zaštitu podataka, kao i visoku razinu sigurnosti u postupku obrade mikropodataka, uključujući i pristup mikropodacima. Jasni uvjeti za odobravanje istraživačkim subjektima pristup mikropodacima u znanstvene svrhe navedeni su u ZSS-u i Pravilniku o uvjetima i načinu pristupa i korištenja povjerljivih statističkih podataka Državnog zavoda za statistiku u znanstvene svrhe (Narodne novine, broj 5/23.). U članku 68. ZSS-a navodi se da se povjerljivim statističkim podacima koji omogućuju samo neizravnu identifikaciju statističke jedinice može iznimno, na temelju pisanog zahtjeva, omogućiti pristup za provedbu statističkih analiza isključivo za znanstvene svrhe. Sve relevantne informacije i dokumenti u vezi s pristupom povjerljivim podacima u znanstvene svrhe javno su dostupni na internetskim stranicama DZS-a. Osim toga, DZS donosi interni dokument sa smjericama u kojemu su opisani postupci za postupanje s takvim podacima.

Zahtjeve za pristup povjerljivim podacima u znanstvene svrhe razmatra Odbor za statističku povjerljivost. Nakon što se zahtjev odobri, DZS i istraživački subjekt sklapaju poseban ugovor. Pristup mikropodacima može se odobriti u sigurnoj sobi, na prijenosnom mediju ili na daljinu.

Tim za stručnu ocjenu pohvalio je snažan sustav DZS-a za pružanje podataka u znanstvene svrhe. Međutim, trebalo bi promicati i što više olakšati upotrebu mikropodataka kako bi se u potpunosti iskoristila upotreba podataka koje posjeduje DZS i maksimalno maksimizirali vrijedni inputi istraživanja za razvoj statistike i povećala vrijednost prikupljenih podataka. DZS se potiče na daljnji razvoj rješenja kojima se omogućuje pristup mikropodacima u znanstvene svrhe. Kako bi se olakšao pristup mikropodacima, DZS bi mogao pojednostavniti svoju birokraciju, osigurati dodatne sigurne sobe na prikladnim lokacijama (za istraživače) i primijeniti različite načine pristupa mikropodacima. Nadalje, mogla bi se ojačati suradnja sa znanstvenom zajednicom kako bi pristup bio prilagođeniji njihovim potrebama, pritom uzimajući u obzir sve potrebne mjere zaštite i sigurnosti statističkih podataka.

Preporuka tima za stručnu ocjenu za poboljšanje koje nadilazi usklađenost s KoP-om jest sljedeća:

P19. Državni zavod za statistiku trebao bi povećati izbor sredstava za pristup mikropodacima i pristupačnost povezanih procesa korisnicima. (Preporuka koja se odnosi na poboljšanje: KoP, pokazatelj 15.4.)

Razvoj, proizvodnja i diseminacija službene statistike multidisciplinarna je aktivnost koja zahtijeva visoku razinu znanja zaposlenika, koje se uobičajeno stječe unutar znanstvene zajednice. Tu je činjenicu preuzeo i DZS, koji potiče unapređenje stručnih znanja i vještina svojih zaposlenika kroz programe općeg i specijalističkog osposobljavanja (ESTP – Europski program statističkog osposobljavanja; programi za državne službenike koje provodi Državna škola za javnu upravu) te kroz sveučilišne programe obrazovanja u skladu s potrebama DZS-a i raspoloživim financijskim sredstvima. Postupci osposobljavanja i visokoškolskog obrazovanja zaposlenika DZS-a propisani su internim aktima, kao što su Pravilnik o visokoškolskom obrazovanju zaposlenika DZS-a i Pravilnik o stručnom osposobljavanju zaposlenika DZS-a.

Predstavници znanstvene zajednice sudjeluju u radu Statističkog savjeta Republike Hrvatske koji, između ostalog, raspravlja o poboljšanjima u metodologiji, učinkovitosti primijenjenih metoda, revizijama podataka, inovativnim rješenjima i aktivnostima razvoja. Druga važna povezanost sa znanstvenom zajednicom proizlazi iz uloge DZS-a kao nositelja statistike i pružatelja pristupa mikropodacima u istraživačke svrhe.

Osim toga, DZS surađuje sa znanstvenom zajednicom u određenim statističkim područjima, npr. statistika poljoprivrede (Sveučilište u Zagrebu, Agronomski fakultet), statistika turizma i podaci nacionalnih računa (Institut za turizam), poslovne statistike (Sveučilište u Zagrebu, Fakultet ekonomije i Ekonomski fakultet). Najnoviji razvoj događaja u okviru te suradnje jest Sporazum o znanstveno-razvojnoj suradnji, koji su glavni ravnatelj DZS-a i dekan Ekonomskog fakulteta u Rijeci potpisali 8. studenoga 2022. Taj je sporazum bio značajan iskorak u suradnji među tijelima državne uprave i obrazovnih ustanova, čime će se dodatno doprinijeti provedbi znanstveno-istraživačkih projekata.

Tim za stručnu ocjenu potiče DZS da nastavi ulagati napore u jačanje suradnje sa znanstvenom zajednicom. Konkretno, DZS bi mogao sklopiti dodatne sporazume s drugim fakultetima i na taj način otvoriti mogućnosti za razvoj strateških partnerstava između sveučilišta i DZS-a, što bi pomoglo u razvoju vještina, stvaranju prilika za razvoj karijere u obliku stručne prakse za studente i zaposlenike, te pružanju mogućnosti za diplomirane studente, uz obostranu korist za obje organizacije. Vještine i resursi u znanstvenoj zajednici mogli bi pružiti podršku DZS-u u razvoju aktivnosti u znanosti o podacima, statistici i inovacijama podataka.

Ostvarivanje što više kontakata i što bolja suradnja sa znanstvenom zajednicom pružit će DZS-u veće mogućnosti za doprinos razvoju statistike, pronalaženje novih talenata i podizanje svijesti o prednostima i ograničenjima statistike i DZS-a.

Preporuka tima za stručnu ocjenu za poboljšanje koje nadilazi usklađenost s KoP-om jest sljedeća:

P20. Državni zavod za statistiku trebao bi aktivnije surađivati sa znanstvenom zajednicom kako bi iskoristio njezina stručna znanja. (Preporuka koja se odnosi na poboljšanje: KoP, pokazatelji 7.7. i 4.4.)

5.2.5. Unapređenje usklađenosti drugih nacionalnih tijela koja razvijaju, proizvode i diseminiraju službenu statistiku s Kodeksom prakse europske statistike

Državni zavod za statistiku glavni je nositelj, diseminator i koordinator službene statistike te zastupa hrvatski sustav službene statistike pred nadležnim europskim i međunarodnim tijelima. Što se tiče koordinacijske uloge Državnog zavoda za statistiku, svi drugi nositelji službene statistike uključeni u stručnu ocjenu usklađenosti izvijestili su o dobrom okruženju za suradnju. Za razumijevanje funkcioniranja hrvatskog sustava službene statistike potrebno je jasno razlikovati druge nositelje službene statistike od ostalih aktera u sustavu. Međutim, tim za stručnu ocjenu usklađenosti uočio je nedostatak jasnoće u pogledu toga treba li se jedan od drugih nositelja službene statistike uključenih u stručnu ocjenu smatrati davateljem podataka ili proizvođačem podataka. DZS bi stoga trebao redovito preispitivati razloge za i protiv toga treba li se svaki proizvođač europske statistike smatrati drugim nositeljem službene statistike.

Preporuka tima za stručnu ocjenu za poboljšanje koje nadilazi usklađenost s KoP-om jest sljedeća:

P21. Državni zavod za statistiku trebao bi preispitati i pojasniti status drugih nacionalnih tijela koja razvijaju, proizvode i diseminiraju europske statistike. (Preporuka koja se odnosi na poboljšanje: KoP, pokazatelj 1.a.1.)

DZS koordinacijsko je tijelo za statističke aktivnosti u okviru hrvatskog sustava službene statistike. Odgovoran je za praćenje provedbe načela KoP-a, izradu nacionalnih smjernica za razvoj, proizvodnju i diseminaciju službene statistike te izvršavanje drugih organizacijskih i nadzornih funkcija kako je propisano Zakonom o službenoj statistici. Odbor za sustav službene statistike osnovan je kao koordinacijsko tijelo s ciljem jačanja koordinacijske uloge DZS-a s obzirom na druga nacionalna tijela koja razvijaju, proizvode i diseminiraju službenu statistiku, a s ciljem osiguravanja učinkovitosti, kvalitete proizvodnje i diseminacije službene statistike te pružanja podrške određivanju metodoloških osnova za provedbu statističkih istraživanja.

Međutim, nacionalne smjernice za osiguranje kvalitete pri razvoju, proizvodnji i diseminaciji europskih statistika, u skladu s KoP-om, još nisu izrađene za hrvatski sustav službene statistike. S obzirom na navedene zadaće Odbora, činjenica da te smjernice izrađuje DZS u bliskoj suradnji s Odborom čini se korakom u dobrom smjeru.

Preporuka tima za stručnu ocjenu za usklađenost s Kodeksom prakse jest sljedeća:

P22. Državni zavod za statistiku, u suradnji s Odborom za sustav službene statistike, trebao bi izraditi i objaviti nacionalne smjernice za osiguranje kvalitete u razvoju, proizvodnji i diseminaciji europskih statistika koje su primjenjive na sve druge nositelje službene statistike. Provedbu nacionalnih smjernica treba pratiti i preispitivati. (Preporuka relevantna za usklađenost: KoP, pokazatelj 1.a.2.)

Iako je suradnja između DZS-a i drugih nositelja službene statistike dobra, tim za stručnu ocjenu uočio je nedostatak kada je riječ o formaliziranju pitanja povezanih s koordinacijom na temelju konkretnih sporazuma. Takvi sporazumi mogu doprinijeti stabilnoj i učinkovitoj funkciji koordinacije hrvatskog sustava službene statistike. Osim što su izraz izričite predanosti KoP-u, formalni sporazumi trebali bi obuhvatiti važne aspekte poput provedbe i praćenja smjernica, metodološke podrške i zajedničkih aktivnosti osposobljavanja.

Preporuka tima za stručnu ocjenu za usklađenost s Kodeksom prakse jest sljedeća:

P23. Državni zavod za statistiku trebao bi formalizirati sporazume sa svim drugim nacionalnim tijelima koja razvijaju, proizvode i diseminiraju europske statistike. Sporazumi bi trebali uključivati poštovanje načela KoP-a, provedbu i periodično preispitivanje nacionalnih smjernica za kvalitetu, metodološku podršku i savjetovanje, osposobljavanje i diseminaciju. (Preporuke relevantne za usklađenost: KoP, pokazatelj 1.a.2.)

Voditelj Službe za javno zdravstvo Hrvatskog zavoda za javno zdravstvo ima glavnu odgovornost za usklađenost s KoP-om, uz podršku drugih voditelja službi i pomoćnika ravnatelja za kvalitetu koji predsjedava Povjerenstvom za kvalitetu unutar Zavoda. Hrvatski zavod za javno zdravstvo još ne objavljuje statistički kalendar objavljivanja. Štoviše, ne postoji korisnička skupina koja bi surađivala s ministarstvima (uključujući zdravstvo, obrazovanje i socijalnu skrb), zdravstvenim stručnjacima i nevladinim organizacijama, a rezultati svih naručenih analiza koje Zavod provodi, kao odgovor na zaprimljene zahtjeve za dostavu podataka, još nisu objavljeni. Trenutačno se provode i statistički projekti koji ne dovode nužno do objave rezultata. Budući da DZS ima veliko iskustvo i kompetencije u svim navedenim aspektima, jačanje suradnje s DZS-om u aktivnostima za poboljšanje uključenosti korisnika donijelo bi prednosti.

Preporuka tima za stručnu ocjenu za poboljšanje koje nadilazi usklađenost s KoP-om jest sljedeća:

P24. Hrvatski zavod za javno zdravstvo trebao bi surađivati s Državnim zavodom za statistiku radi jačanja usklađenosti s KoP-om, posebno u vezi s aspektima komunikacije s korisnicima, kao što su kalendar objavljivanja, korisničke skupine i objavljivanje prilagođenih zahtjeva korisnika. (Preporuka koja se odnosi na poboljšanje: KoP, pokazatelji 6.5., 11.1. i 15.3.)

Unatoč ograničenim resursima, Zavod za zaštitu okoliša i prirode uspješno je razvio pouzdan sustav za izradu statističkih podataka o otpadu. Podaci se provjeravaju primjenom automatiziranih sustava, a svi akteri, područna tijela i središnji odjeli u Ministarstvu gospodarstva i održivog razvoja imaju jasno utvrđene uloge. Kontinuirano se održava opsežna suradnja s DZS-om. Unatoč tomu, veća uključenost korisnika u pogledu njihovih zahtjeva pogodovala bi relevantnosti statistike o otpadu. Trenutačno ne postoji konkretan forum u okviru kojega bi korisnici mogli predlagati poboljšanja.

Preporuka tima za stručnu ocjenu za poboljšanje koje nadilazi usklađenost s KoP-om jest sljedeća:

P25. Ministarstvo gospodarstva i održivog razvoja trebalo bi razviti i provoditi pristup prema uključivanju korisnika s ciljem jačanja relevantnosti i potpunosti statističkih podataka o otpadu. (Preporuka koja se odnosi na poboljšanje: KoP, pokazatelj 11.1.)

Kvaliteta statističkih podataka u Ministarstvu poljoprivrede osigurana je uz pomoć dobro razvijenog sustava provjere podataka. Pri prikupljanju podataka, posebice u području statistike ribarstva, primjenjuju se suvremeni alati, poput odobrenih mobilnih aplikacija za davatelje podataka.

Međutim, tim za stručnu ocjenu obaviješten je da trenutačno ne postoji sustav upravljanja kvalitetom koji uključuje politiku kvalitete i druge alate potrebne za izvršavanje zadaća povezanih s kvalitetom koji su relevantni za proces statističke proizvodnje. Ministarstvo bi se prilikom razvoja sustava na temelju vlastitih kompetencija moglo osloniti na iskustvo i stručno znanje DZS-a, gdje je uspostavljen sveobuhvatan sustav upravljanja kvalitetom.

Preporuka tima za stručnu ocjenu za usklađenost s Kodeksom prakse jest sljedeća:

P26. Ministarstvo poljoprivrede, u suradnji s Državnim zavodom za statistiku, trebalo bi uspostaviti politiku kvalitete i sustav upravljanja kvalitetom te osigurati dovoljna sredstva za statističke aktivnosti. (Preporuka relevantna za usklađenost: KoP, pokazatelji 4.1. i 3.1.)

5.3 STAJALIŠTA NACIONALNOG ZAVODA ZA STATISTIKU, KAO NACIONALNOGA KOORDINATORA SUSTAVA SLUŽBENE STATISTIKE I STRUČNE OCJENE USKLAĐENOSTI, O PREPORUKAMA KOJE ODSTUPAJU OD OCJENE STRUČNIH OCJENJIVAČA

P3. Državni zavod za statistiku trebao bi pojednostavniti postupke programiranja i planiranja kako bi povećao troškovnu učinkovitost. (Preporuka koja se odnosi na poboljšanje: KoP, pokazatelji 1.5. i 11.2.)

Hrvatska ima različito stajalište.

Planski dokumenti i izvještaji izrađuju se u skladu s pokazateljima KoP-a 1.5. i 11.2., kao i važećim nacionalnim zakonodavnim okvirom.

Hrvatski sustav službene statistike djeluje u okviru Zakona o službenoj statistici kojim se propisuje dugoročno, srednjoročno i kratkoročno planiranje, s ciljem osiguravanja redovite proizvodnje službene statistike za europske i nacionalne potrebe, daljnjeg razvoja službene statistike i osiguranja učinkovitosti pri njezinoj izradi. Konkretno, postoji dugoročna strategija, srednjoročni program i kratkoročni godišnji provedbeni plan. Sve navedeno ima svoju jasnu svrhu i međusobno se ne preklapa, nego se nadopunjuje na način da se planom koji se odnosi na kraće razdoblje osigurava i opisuje način provedbe i postizanja ciljeva utvrđenih planom na dulje razdoblje. Stoga se razina informacija u svakom planu razlikuje; od općih informacija u dugoročnoj strategiji razvitka, do detaljnih razina podataka u kratkoročnim godišnjim provedbenim planovima. Koordinacijom tih aktivnosti upravljani Državni zavod za statistiku.

Nadalje, Državni zavod za statistiku osnovan je kao tijelo državne uprave. Prema tome, on nužno djeluje u okviru zakona koji se odnosi na funkcioniranje sustava tijela državne uprave u Republici Hrvatskoj, te je dužan izrađivati planske dokumente u vezi s tim sustavom, posebno u svrhu financijskog planiranja sredstava potrebnih za izvršavanje svih povjerenih zadaća.

Iz tog razloga, Državni zavod za statistiku, kao i drugi nositelji službene statistike koji su u sustavu tijela državne uprave i financiraju se iz državnog proračuna, dužni su izraditi planske dokumente za zadaće za koje su odgovorni.

PRILOG A – PROGRAM POSJETA

Vrijeme	Tema	Sudionici
Dan 1. – 13. ožujka 2023.		
09:00 – 09:30	Pripremni sastanak s nacionalnim koordinacijskim odjelom	<p>Tim za stručnu ocjenu usklađenosti: svi članovi</p> <p>DZS: Nacionalni koordinacijski tim za stručnu ocjenu usklađenosti:</p> <ul style="list-style-type: none"> - nacionalni koordinator za stručnu ocjenu usklađenosti i voditelj Službe statistike kaznenog pravosuđa i socijalne zaštite - nacionalni koordinator za stručnu ocjenu usklađenosti i voditelj Samostalne službe za međunarodnu suradnju - nacionalni službenik za komunikaciju i viši savjetnik – specijalist u Kabinetu glavnog ravnatelja - zamjenik glavnog ravnatelja - tajnik Kabineta glavnog ravnatelja - viši savjetnik – specijalist u Kabinetu glavnog ravnatelja - stručni suradnik, Samostalna služba za međunarodnu suradnju - stručni suradnik, Samostalna služba za strateški razvoj statističkog sustava - stručni suradnik, Samostalna služba za strateški razvoj statističkog sustava
09:30 – 9:45	Dobrodošlica i uvod u program, usvajanje dnevnog reda i organizacijska pitanja	<p>Tim za stručnu ocjenu usklađenosti: svi članovi</p> <p>DZS: članovi višeg rukovodstva:</p> <ul style="list-style-type: none"> - glavni ravnatelj - zamjenik glavnog ravnatelja - načelnik Sektora za statističke metodologije, kvalitetu i odnose s korisnicima - načelnik Sektora za prikupljanje i obradu podataka - načelnik Sektora poslovnih statistika - načelnik Sektora prostornih statistika

Vrijeme	Tema	Sudionici
		<ul style="list-style-type: none"> - načelnik Sektora demografskih i društvenih statistika - načelnik Sektora makroekonomskih statistika - načelnik Sektora informatičkih tehnologija - načelnik Sektora za financije i nabavu - načelnik Sektora za ljudske potencijale, pravne i opće poslove <p>Nacionalni koordinacijski tim za stručnu ocjenu usklađenosti:</p> <ul style="list-style-type: none"> - nacionalni koordinator za stručnu ocjenu usklađenosti i voditelj Službe statistike kaznenog pravosuđa i socijalne zaštite - nacionalni koordinator za stručnu ocjenu usklađenosti i voditelj Samostalne službe za međunarodnu suradnju - nacionalni službenik za komunikaciju i viši savjetnik – specijalist u Kabinetu glavnog ravnatelja - zamjenik glavnog ravnatelja - tajnik Kabineta glavnog ravnatelja - viši savjetnik – specijalist u Kabinetu glavnog ravnatelja - stručni suradnik, Samostalna služba za međunarodnu suradnju - stručni suradnik, Samostalna služba za strateški razvoj statističkog sustava <p>Drugi nositelji službene statistike koji sudjeluju u stručnoj ocjeni usklađenosti</p> <p>Hrvatski zavod za javno zdravstvo:</p> <ul style="list-style-type: none"> - voditelj Službe za javno zdravstvo - voditelj Odjela za specijalističko-konzilijarnu i bolničku zdravstvenu zaštitu - voditelj Odjela za primarnu zdravstvenu zaštitu <p>Ministarstvo gospodarstva i održivog razvoja:</p> <ul style="list-style-type: none"> - voditelj Službe za otpad i sektorske pritiske, Zavod za zaštitu okoliša i prirode - voditelj Odjela za praćenje sprječavanja nastanka otpada, gospodarenje komunalnim otpadom i odlaganje otpada, Zavod za zaštitu okoliša i prirode

Vrijeme	Tema	Sudionici
		<p>Ministarstvo poljoprivrede:</p> <p>Uprava ribarstva:</p> <ul style="list-style-type: none"> - načelnik Sektora za tržište, informacijski sustav u ribarstvu i upravljanje - voditelj Službe za uređenje tržišta i statistiku u ribarstvu / Sektor za tržište, informacijski sustav u ribarstvu i upravljanje <p>Uprava za poljoprivrednu politiku, EU i međunarodnu suradnju:</p> <ul style="list-style-type: none"> - voditelj Odjela za sustav poljoprivrednih knjigovodstvenih podataka (FADN) unutar Službe za poljoprivredno-informacijske sustave / Sektor za poljoprivrednu politiku - viši stručni savjetnik u Odjelu za sustav poljoprivrednih knjigovodstvenih podataka (FADN) unutar Službe za poljoprivredno-informacijske sustave / Sektor za poljoprivrednu politiku
9:45 – 11:00	Predstavljanje Nacionalnoga statističkog sustava (NSS)	<p>Tim za stručnu ocjenu usklađenosti: svi članovi</p> <p>DZS: članovi višeg rukovodstva:</p> <ul style="list-style-type: none"> - glavni ravnatelj - zamjenik glavnog ravnatelja - voditelj Samostalne služba za međunarodnu suradnju i nacionalni koordinator za stručnu ocjenu usklađenosti - načelnik Sektora za statističke metodologije, kvalitetu i odnose s korisnicima - načelnik Sektora za prikupljanje i obradu podataka - načelnik Sektora poslovnih statistika - načelnik Sektora prostornih statistika - načelnik Sektora demografskih i društvenih statistika - načelnik Sektora makroekonomskih statistika - načelnik Sektora informatičkih tehnologija - načelnik Sektora za financije i nabavu

Vrijeme	Tema	Sudionici
		<ul style="list-style-type: none"> - načelnik Sektora za ljudske potencijale, pravne i opće poslove - voditelj Službe za kvalitetu, statističke standarde i razvoj geoinformacijskog sustava <p>Nacionalni koordinacijski tim za stručnu ocjenu usklađenosti:</p> <ul style="list-style-type: none"> - nacionalni koordinator za stručnu ocjenu usklađenosti i voditelj Službe statistike kaznenog pravosuđa i socijalne zaštite - nacionalni koordinator za stručnu ocjenu usklađenosti i voditelj Samostalne službe za međunarodnu suradnju - nacionalni službenik za komunikaciju i viši savjetnik – specijalist u Kabinetu glavnog ravnatelja - zamjenik glavnog ravnatelja - tajnik Kabineta glavnog ravnatelja - viši savjetnik – specijalist u Kabinetu glavnog ravnatelja - stručni suradnik, Samostalna služba za međunarodnu suradnju - stručni suradnik, Samostalna služba za strateški razvoj statističkog sustava <p>Drugi nositelji službene statistike koji sudjeluju u stručnoj ocjeni usklađenosti</p> <p>Hrvatski zavod za javno zdravstvo:</p> <ul style="list-style-type: none"> - voditelj Službe za javno zdravstvo - voditelj Odjela za specijalističko-konzilijarnu i bolničku zdravstvenu zaštitu - voditelj Odjela za primarnu zdravstvenu zaštitu <p>Ministarstvo gospodarstva i održivog razvoja:</p> <ul style="list-style-type: none"> - voditelj Službe za otpad i sektorske pritiske, Zavod za zaštitu okoliša i prirode - voditelj Odjela za praćenje sprječavanja nastanka otpada, gospodarenje komunalnim otpadom i odlaganje otpada, Zavod za zaštitu okoliša i prirode <p>Ministarstvo poljoprivrede:</p> <p>Uprava ribarstva:</p> <ul style="list-style-type: none"> - načelnik Sektora za tržište, informacijski sustav u ribarstvu i upravljanje

Vrijeme	Tema	Sudionici
		<ul style="list-style-type: none"> - voditelj Službe za uređenje tržišta i statistiku u ribarstvu / Sektor za tržište, informacijski sustav u ribarstvu i upravljanje <p>Uprava za poljoprivrednu politiku, EU i međunarodnu suradnju:</p> <ul style="list-style-type: none"> - voditelj Odjela za sustav poljoprivrednih knjigovodstvenih podataka (FADN) unutar Službe za poljoprivredno-informacijske sustave / Sektor za poljoprivrednu politiku - viši stručni savjetnik u Odjelu za sustav poljoprivrednih knjigovodstvenih podataka (FADN) unutar Službe za poljoprivredno-informacijske sustave / Sektor za poljoprivrednu politiku
11:00 – 11:15	Stanka za kavu	
11:15 – 12:45	Profesionalna neovisnost i Zakon o službenoj statistici te povezano zakonodavstvo	<p>Tim za stručnu ocjenu usklađenosti: svi članovi</p> <p>DZS:</p> <ul style="list-style-type: none"> - glavni ravnatelj - načelnik Sektora za ljudske potencijale, pravne i opće poslove - načelnik Sektora za statističke metodologije, kvalitetu i odnose s korisnicima - voditelj Službe za publicistiku - voditelj Službe za kvalitetu, statističke standarde i razvoj geoinformacijskog sustava <p>Nacionalni koordinacijski tim za stručnu ocjenu usklađenosti:</p> <ul style="list-style-type: none"> - nacionalni koordinator za stručnu ocjenu usklađenosti i voditelj Službe statistike kaznenog pravosuđa i socijalne zaštite - nacionalni koordinator za stručnu ocjenu usklađenosti i voditelj Samostalne službe za međunarodnu suradnju - nacionalni službenik za komunikaciju i viši savjetnik – specijalist u Kabinetu glavnog ravnatelja - zamjenik glavnog ravnatelja - tajnik Kabineta glavnog ravnatelja - viši savjetnik – specijalist u Kabinetu glavnog ravnatelja - stručni suradnik, Samostalna služba za međunarodnu suradnju - stručni suradnik, Samostalna služba za strateški razvoj statističkog sustava

Vrijeme	Tema	Sudionici
12:45 – 13:45	Ručak	
13:45 – 15:15	Koordinacija i suradnja	<p>Tim za stručnu ocjenu usklađenosti: svi članovi</p> <p>DZS:</p> <ul style="list-style-type: none"> - voditelj Službe za kvalitetu, statističke standarde i razvoj geoinformacijskog sustava - voditelj Samostalne službe za međunarodnu suradnju i nacionalni koordinator za stručnu ocjenu usklađenosti - voditelj Samostalne službe za provedbu projekata - načelnik Sektora za ljudske potencijale, pravne i opće poslove - načelnik Sektora za statističke metodologije, kvalitetu i odnose s korisnicima - viši savjetnik – specijalist u Kabinetu glavnog ravnatelja - načelnik Sektora poslovnih statistika - načelnik Sektora prostornih statistika - načelnik Sektora demografskih i društvenih statistika - načelnik Sektora makroekonomskih statistika - načelnik Sektora informatičkih tehnologija - voditelj Službe statistike robne razmjene s inozemstvom - voditelj Službe za statistički poslovni registar <p>Nacionalni koordinacijski tim za stručnu ocjenu usklađenosti:</p> <ul style="list-style-type: none"> - nacionalni koordinator za stručnu ocjenu usklađenosti i voditelj Službe statistike kaznenog pravosuđa i socijalne zaštite - nacionalni koordinator za stručnu ocjenu usklađenosti i voditelj Samostalne službe za međunarodnu suradnju - nacionalni službenik za komunikaciju i viši savjetnik – specijalist u Kabinetu glavnog ravnatelja - zamjenik glavnog ravnatelja - tajnik Kabineta glavnog ravnatelja

Vrijeme	Tema	Sudionici
		<ul style="list-style-type: none"> - viši savjetnik – specijalist u Kabinetu glavnog ravnatelja - stručni suradnik, Samostalna služba za međunarodnu suradnju - stručni suradnik, Samostalna služba za strateški razvoj statističkog sustava
15:15 – 15:30	Stanka za kavu	
15:30 – 17:00	Programiranje, planiranje i resursi	<p>Tim za stručnu ocjenu usklađenosti: svi članovi</p> <p>DZS:</p> <ul style="list-style-type: none"> - načelnik Sektora za financije i nabavu - načelnik Sektora za ljudske potencijale, pravne i opće poslove - načelnik Sektora informatičkih tehnologija - viši savjetnik – specijalist u Kabinetu Glavnog ravnatelja i voditelj projekta „Uvođenje sustava procjenjivanja troškova statističkih procesa i proizvoda“ - načelnik Sektora za statističke metodologije, kvalitetu i odnose s korisnicima - voditelj Službe uzorkovanja, statističkih metoda i analiza - voditelj Službe za kvalitetu, statističke standarde i razvoj geoinformacijskog sustava - načelnik Sektora poslovnih statistika - načelnik Sektora demografskih i društvenih statistika - načelnik Sektora prostornih statistika - voditelj Službe za statistički poslovni registar - voditelj Službe statistike robne razmjene s inozemstvom - voditelj Službe statistike turizma - viši stručni savjetnik, Služba statistike transporta - viši savjetnik – specijalist u Kabinetu glavnog ravnatelja - viši savjetnik – specijalist u Službi statistike tržišta rada <p>Nacionalni koordinacijski tim za stručnu ocjenu usklađenosti:</p>

Vrijeme	Tema	Sudionici
		<ul style="list-style-type: none"> - nacionalni koordinator za stručnu ocjenu usklađenosti i voditelj Službe statistike kaznenog pravosuđa i socijalne zaštite - nacionalni koordinator za stručnu ocjenu usklađenosti i voditelj Samostalne službe za međunarodnu suradnju - nacionalni službenik za komunikaciju i viši savjetnik – specijalist u Kabinetu glavnog ravnatelja - zamjenik glavnog ravnatelja - tajnik Kabineta glavnog ravnatelja - viši savjetnik – specijalist u Kabinetu glavnog ravnatelja - stručni suradnik, Samostalna služba za međunarodnu suradnju - stručni suradnik, Samostalna služba za strateški razvoj statističkog sustava
17:00 – 18:00	Tim za stručnu ocjenu usklađenosti – rasprava	

Vrijeme	Tema	Sudionici
Dan 2. – 14. ožujka 2023.		
09:00 – 10:00	Sastanak sa Statističkim savjetom	<p>Tim za stručnu ocjenu usklađenosti: svi članovi</p> <p>DZS:</p> <ul style="list-style-type: none"> - glavni ravnatelj DZS-a i član Statističkog savjeta - viši savjetnik – specijalist u Kabinetu glavnog ravnatelja i tajnik Statističkog savjeta Republike Hrvatske <p>Nacionalni koordinacijski tim za stručnu ocjenu usklađenosti:</p> <ul style="list-style-type: none"> - nacionalni koordinator za stručnu ocjenu usklađenosti i voditelj Službe statistike kaznenog pravosuđa i socijalne zaštite - nacionalni koordinator za stručnu ocjenu usklađenosti i voditelj Samostalne službe za međunarodnu suradnju - nacionalni službenik za komunikaciju i viši savjetnik – specijalist u Kabinetu glavnog ravnatelja - zamjenik glavnog ravnatelja - tajnik Kabineta glavnog ravnatelja - viši savjetnik – specijalist u Kabinetu glavnog ravnatelja

Vrijeme	Tema	Sudionici
		<ul style="list-style-type: none"> - stručni suradnik, Samostalna služba za međunarodnu suradnju - stručni suradnik, Samostalna služba za strateški razvoj statističkog sustava <p>Statistički savjet: predsjednik</p>
10:00-11:30	Kvaliteta (organizacijska struktura, alati, praćenje)	<p>Tim za stručnu ocjenu usklađenosti: svi članovi</p> <p>DZS:</p> <ul style="list-style-type: none"> - načelnik Sektora za statističke metodologije, kvalitetu i odnose s korisnicima - voditelj Službe za kvalitetu, statističke standarde i razvoj geoinformacijskog sustava - voditelj Službe uzorkovanja, statističkih metoda i analiza - voditelj Službe za publicistiku - voditelj Službe za odnose s korisnicima i zaštitu podataka - načelnik Sektora poslovnih statistika - načelnik Sektora prostornih statistika - načelnik Sektora demografskih i društvenih statistika - načelnik Sektora makroekonomskih statistika - načelnik Sektora informatičkih tehnologija - načelnik Sektora za financije i nabavu - načelnik Sektora za ljudske potencijale, pravne i opće poslove - voditelj Službe statistike robne razmjene s inozemstvom - voditelj Službe za statistički poslovni registar <p>Nacionalni koordinacijski tim za stručnu ocjenu usklađenosti:</p> <ul style="list-style-type: none"> - nacionalni koordinator za stručnu ocjenu usklađenosti i voditelj Službe statistike kaznenog pravosuđa i socijalne zaštite - nacionalni koordinator za stručnu ocjenu usklađenosti i voditelj Samostalne službe za međunarodnu suradnju - nacionalni službenik za komunikaciju i viši savjetnik – specijalist u Kabinetu glavnog ravnatelja - zamjenik glavnog ravnatelja

Vrijeme	Tema	Sudionici
		<ul style="list-style-type: none"> - tajnik Kabineta glavnog ravnatelja - viši savjetnik – specijalist u Kabinetu glavnog ravnatelja - stručni suradnik, Samostalna služba za međunarodnu suradnju - stručni suradnik, Samostalna služba za strateški razvoj statističkog sustava
11:30 – 11:45	Stanka za kavu	
11:45 – 13:00	Diseminacija i povjerljivost	<p>Tim za stručnu ocjenu usklađenosti: svi članovi</p> <p>DZS:</p> <ul style="list-style-type: none"> - načelnik Sektora za statističke metodologije, kvalitetu i odnose s korisnicima - načelnik Sektora informatičkih tehnologija - načelnik Sektora za ljudske potencijale, pravne i opće poslove - voditelj Službe za kvalitetu, statističke standarde i razvoj geoinformacijskog sustava - voditelj Službe uzorkovanja, statističkih metoda i analiza - voditelj Službe za publicistiku - voditelj Službe za odnose s korisnicima i zaštitu podataka - viši savjetnik – specijalist u Službi za publicistiku - voditelj Službe programske podrške za obradu podataka i diseminaciju - službenik za zaštitu podataka <p>Nacionalni koordinacijski tim za stručnu ocjenu usklađenosti:</p> <ul style="list-style-type: none"> - nacionalni koordinator za stručnu ocjenu usklađenosti i voditelj Službe statistike kaznenog pravosuđa i socijalne zaštite - nacionalni koordinator za stručnu ocjenu usklađenosti i voditelj Samostalne službe za međunarodnu suradnju - nacionalni službenik za komunikaciju i viši savjetnik – specijalist u Kabinetu glavnog ravnatelja - zamjenik glavnog ravnatelja - tajnik Kabineta glavnog ravnatelja - viši savjetnik – specijalist u Kabinetu glavnog ravnatelja - stručni suradnik, Samostalna služba za međunarodnu suradnju

Vrijeme	Tema	Sudionici
		- stručni suradnik, Samostalna služba za strateški razvoj statističkog sustava
13:00 – 14:00	Ručak	
14:00 – 15:45	Metodologija, prikupljanje podataka, obrada podataka i administrativni podaci	<p>Tim za stručnu ocjenu usklađenosti: svi članovi</p> <p>DZS:</p> <ul style="list-style-type: none"> - voditelj Službe statistike kaznenog pravosuđa i socijalne zaštite nacionalni koordinator za stručnu ocjenu usklađenosti - načelnik Sektora za ljudske potencijale, pravne i opće poslove - načelnik Sektora za statističke metodologije, kvalitetu i odnose s korisnicima - načelnik Sektora za prikupljanje i obradu podataka - načelnik Sektora informatičkih tehnologija - voditelj Službe za kvalitetu, statističke standarde i razvoj geoinformacijskog sustava - načelnik Sektora poslovnih statistika - načelnik Sektora prostornih statistika - načelnik Sektora demografskih i društvenih statistika - načelnik Sektora makroekonomskih statistika - voditelj Službe uzorkovanja, statističkih metoda i analiza - voditelj Službe za odnose s korisnicima i zaštitu podataka - viši savjetnik – specijalist, Odjel popisa stanovništva - viši savjetnik – specijalist u Službi statistike tržišta rada - voditelj Službe za statistički poslovni registar - voditelj Službe statistike usluga - voditelj Službe input – output tablica - voditelj Službe statistike turizma - viši savjetnik – specijalist, Služba za upravljanje i razvoj ljudskih potencijala <p>Nacionalni koordinacijski tim za stručnu ocjenu usklađenosti:</p>

Vrijeme	Tema	Sudionici
		<ul style="list-style-type: none"> - nacionalni koordinator za stručnu ocjenu usklađenosti i voditelj Službe statistike kaznenog pravosuđa i socijalne zaštite - nacionalni koordinator za stručnu ocjenu usklađenosti i voditelj Samostalne službe za međunarodnu suradnju - nacionalni službenik za komunikaciju i viši savjetnik – specijalist u Kabinetu glavnog ravnatelja - zamjenik glavnog ravnatelja - tajnik Kabineta glavnog ravnatelja - viši savjetnik – specijalist u Kabinetu glavnog ravnatelja - stručni suradnik, Samostalna služba za međunarodnu suradnju - stručni suradnik, Samostalna služba za strateški razvoj statističkog sustava
15:45 – 16:00	Stanka za kavu	
16:00 – 17:00	Napredak i planovi za budućnost	<p>Tim za stručnu ocjenu usklađenosti: svi članovi</p> <p>DZS:</p> <ul style="list-style-type: none"> - viši savjetnik – specijalist u Kabinetu glavnog ravnatelja - voditelj Službe statistike kaznenog pravosuđa i socijalne zaštite i nacionalni koordinator za stručnu ocjenu usklađenosti - zamjenik glavnog ravnatelja - načelnik Sektora za ljudske potencijale, pravne i opće poslove - načelnik Sektora informatičkih tehnologija - načelnik Sektora za financije i nabavu - načelnik Sektora za statističke metodologije, kvalitetu i odnose s korisnicima - načelnik Sektora za prikupljanje i obradu podataka - načelnik Sektora poslovnih statistika - načelnik Sektora prostornih statistika - načelnik Sektora demografskih i društvenih statistika - načelnik Sektora makroekonomskih statistika <p>Nacionalni koordinacijski tim za stručnu ocjenu usklađenosti:</p>

Vrijeme	Tema	Sudionici
		<ul style="list-style-type: none"> - nacionalni koordinator za stručnu ocjenu usklađenosti i voditelj Službe statistike kaznenog pravosuđa i socijalne zaštite - nacionalni koordinator za stručnu ocjenu usklađenosti i voditelj Samostalne službe za međunarodnu suradnju - nacionalni službenik za komunikaciju i viši savjetnik – specijalist u Kabinetu glavnog ravnatelja - zamjenik glavnog ravnatelja - tajnik Kabineta glavnog ravnatelja - viši savjetnik – specijalist u Kabinetu glavnog ravnatelja - stručni suradnik, Samostalna služba za međunarodnu suradnju - stručni suradnik, Samostalna služba za strateški razvoj statističkog sustava
17:00 – 18:00	Tim za stručnu ocjenu usklađenosti – rasprava	

Vrijeme	Tema	Sudionici
Dan 3. – 15. ožujka 2023.		
09:00 – 10:10	Sastanak s drugim nositeljima službene statistike – Hrvatski zavod za javno zdravstvo (HZJZ):	<p>Tim za stručnu ocjenu usklađenosti: svi članovi</p> <p>DZS:</p> <ul style="list-style-type: none"> - viši savjetnik – specijalist u Kabinetu glavnog ravnatelja i tajnik Statističkog savjeta Republike Hrvatske - načelnik Sektora demografskih i društvenih statistika - voditelj Službe statistike stanovništva <p>Nacionalni koordinacijski tim za stručnu ocjenu usklađenosti:</p> <ul style="list-style-type: none"> - nacionalni koordinator za stručnu ocjenu usklađenosti i voditelj Službe statistike kaznenog pravosuđa i socijalne zaštite - nacionalni koordinator za stručnu ocjenu usklađenosti i voditelj Samostalne službe za međunarodnu suradnju - nacionalni službenik za komunikaciju i viši savjetnik – specijalist u Kabinetu glavnog ravnatelja - zamjenik glavnog ravnatelja - tajnik Kabineta glavnog ravnatelja - viši savjetnik – specijalist u Kabinetu glavnog ravnatelja

Vrijeme	Tema	Sudionici
		<ul style="list-style-type: none"> - stručni suradnik, Samostalna služba za međunarodnu suradnju - stručni suradnik, Samostalna služba za strateški razvoj statističkog sustava <p>Hrvatski zavod za javno zdravstvo:</p> <ul style="list-style-type: none"> - zamjenik glavnog ravnatelja - voditelj Odjela za specijalističko-konzilijarnu i bolničku zdravstvenu zaštitu - voditelj Odjela za primarnu zdravstvenu zaštitu
10:10 – 10:25	Stanka za kavu	
10:25-11:25	Sastanak s drugim nositeljima službene statistike – Ministarstvo gospodarstva i održivog razvoja	<p>Tim za stručnu ocjenu usklađenosti: svi članovi</p> <p>DZS:</p> <ul style="list-style-type: none"> - viši savjetnik – specijalist u Kabinetu glavnog ravnatelja i tajnik Statističkog savjeta Republike Hrvatske - načelnik Sektora prostornih statistika <p>Nacionalni koordinacijski tim za stručnu ocjenu usklađenosti:</p> <ul style="list-style-type: none"> - nacionalni koordinator za stručnu ocjenu usklađenosti i voditelj Službe statistike kaznenog pravosuđa i socijalne zaštite - nacionalni koordinator za stručnu ocjenu usklađenosti i voditelj Samostalne službe za međunarodnu suradnju - nacionalni službenik za komunikaciju i viši savjetnik – specijalist u Kabinetu glavnog ravnatelja - zamjenik glavnog ravnatelja - tajnik Kabineta glavnog ravnatelja - viši savjetnik – specijalist u Kabinetu glavnog ravnatelja - stručni suradnik, Samostalna služba za međunarodnu suradnju - stručni suradnik, Samostalna služba za strateški razvoj statističkog sustava <p>Ministarstvo gospodarstva i održivog razvoja:</p> <ul style="list-style-type: none"> - voditelj Službe za otpad i sektorske pritiske, Zavod za zaštitu okoliša i prirode - voditelj Odjela za praćenje sprječavanja nastanka otpada, gospodarenje komunalnim otpadom i odlaganje otpada, Zavod za zaštitu okoliša i prirode

Vrijeme	Tema	Sudionici
11:25 – 12:30	Sastanak s drugim nositeljima službene statistike – Ministarstvo poljoprivrede	<p>Tim za stručnu ocjenu usklađenosti: svi članovi</p> <p>DZS:</p> <ul style="list-style-type: none"> - viši savjetnik – specijalist u Kabinetu glavnog ravnatelja i tajnik Statističkog savjeta Republike Hrvatske - načelnik Sektora prostornih statistika <p>Nacionalni koordinacijski tim za stručnu ocjenu usklađenosti:</p> <ul style="list-style-type: none"> - nacionalni koordinator za stručnu ocjenu usklađenosti i voditelj Službe statistike kaznenog pravosuđa i socijalne zaštite - nacionalni koordinator za stručnu ocjenu usklađenosti i voditelj Samostalne službe za međunarodnu suradnju - nacionalni službenik za komunikaciju i viši savjetnik – specijalist u Kabinetu glavnog ravnatelja - zamjenik glavnog ravnatelja - tajnik Kabineta glavnog ravnatelja - viši savjetnik – specijalist u Kabinetu glavnog ravnatelja - stručni suradnik, Samostalna služba za međunarodnu suradnju - stručni suradnik, Samostalna služba za strateški razvoj statističkog sustava <p>Ministarstvo poljoprivrede:</p> <p>Uprava ribarstva:</p> <ul style="list-style-type: none"> - načelnik Sektora za tržište, informacijski sustav u ribarstvu i upravljanje akvakulturom - voditelj Službe za uređenje tržišta i statistiku u ribarstvu / Sektor za tržište, informacijski sustav u ribarstvu i upravljanje akvakulturom <p>Uprava za poljoprivrednu politiku, EU i međunarodnu suradnju:</p> <ul style="list-style-type: none"> - voditelj Odjela za sustav poljoprivrednih knjigovodstvenih podataka (FADN) unutar Službe za poljoprivredno-informacijske sustave / Sektor za poljoprivrednu politiku - viši stručni savjetnik u Odjelu za sustav poljoprivrednih knjigovodstvenih podataka (FADN) unutar Službe za poljoprivredno-informacijske sustave / Sektor za poljoprivrednu politiku
12:30 – 13:30	Ručak	

Vrijeme	Tema	Sudionici
13:30 – 14:45	Sastanak sa zaposlenicima na nižim položajima	<p>Tim za stručnu ocjenu usklađenosti: svi članovi</p> <p>DZS:</p> <ul style="list-style-type: none"> - voditelj Odjela za održavanje i sigurnost operacijskih sustava - stručni suradnik, Samostalna služba za međunarodnu suradnju - savjetnik, Odjel razvoja geoinformacijskog sustava - viši stručni savjetnik, Odjel statistike stočarstva, šumarstva i ribarstva - viši informatički savjetnik u Odjelu za projektiranje i razvoj informatičkih sustava - viši stručni savjetnik, Služba statistike obrazovanja, kulture i informacijskog društva
14:45 – 15:00	Stanka za kavu	
15:00 – 16:30	Sastanak s glavnim korisnicima – znanstvena zajednica	<p>Tim za stručnu ocjenu usklađenosti: svi članovi</p> <p>DZS:</p> <ul style="list-style-type: none"> - načelnik Sektora za statističke metodologije, kvalitetu i odnose s korisnicima - voditelj Službe za odnose s korisnicima i zaštitu podataka - načelnik Sektora za ljudske potencijale, pravne i opće poslove - viši savjetnik – specijalist u Kabinetu glavnog ravnatelja i tajnik Statističkog savjeta Republike Hrvatske <p>Nacionalni koordinacijski tim za stručnu ocjenu usklađenosti:</p> <ul style="list-style-type: none"> - nacionalni koordinator za stručnu ocjenu usklađenosti i voditelj Službe statistike kaznenog pravosuđa i socijalne zaštite - nacionalni koordinator za stručnu ocjenu usklađenosti i voditelj Samostalne službe za međunarodnu suradnju - nacionalni službenik za komunikaciju i viši savjetnik – specijalist u Kabinetu glavnog ravnatelja - zamjenik glavnog ravnatelja - tajnik Kabineta glavnog ravnatelja - viši savjetnik – specijalist u Kabinetu glavnog ravnatelja - stručni suradnik, Samostalna služba za međunarodnu suradnju

Vrijeme	Tema	Sudionici
		<p>- stručni suradnik, Samostalna služba za strateški razvoj statističkog sustava</p> <p>Ekonomski fakultet Sveučilišta u Zagrebu: docent na Katedri za demografiju</p> <p>Ekonomski fakultet, Sveučilište u Rijeci:</p> <ul style="list-style-type: none"> - dekan - prodekan za suradnju s gospodarstvom i poslovanje - prodekan za internacionalizaciju i održivi razvoj <p>Ekonomski institut Zagreb: ravnatelj</p> <p>Institut za javne financije: viši znanstveni suradnik</p> <p>Institut društvenih znanosti Ivo Pilar: viši znanstveni suradnik</p>
16:30 – 17:30	Tim za stručnu ocjenu usklađenosti – rasprava	

Vrijeme	Tema	Sudionici
Dan 4. – 16. ožujka 2023.		
09:00 – 9:45	Opća završna sjednica s drugim nositeljima službene statistike	<p>Tim za stručnu ocjenu usklađenosti: svi članovi</p> <p>DZS: glavni ravnatelj</p> <p>Nacionalni koordinacijski tim za stručnu ocjenu usklađenosti:</p> <ul style="list-style-type: none"> - nacionalni koordinator za stručnu ocjenu usklađenosti i voditelj Službe statistike kaznenog pravosuđa i socijalne zaštite - nacionalni koordinator za stručnu ocjenu usklađenosti i voditelj Samostalne službe za međunarodnu suradnju - nacionalni službenik za komunikaciju i viši savjetnik – specijalist u Kabinetu glavnog ravnatelja - zamjenik glavnog ravnatelja - tajnik Kabineta glavnog ravnatelja - viši savjetnik – specijalist u Kabinetu glavnog ravnatelja - stručni suradnik, Samostalna služba za međunarodnu suradnju - stručni suradnik, Samostalna služba za strateški razvoj statističkog sustava

Vrijeme	Tema	Sudionici
		<p>Hrvatski zavod za javno zdravstvo:</p> <ul style="list-style-type: none"> - voditelj Službe za javno zdravstvo - voditelj Odjela za specijalističko-konzilijarnu i bolničku zdravstvenu zaštitu - voditelj Odjela za primarnu zdravstvenu zaštitu <p>Ministarstvo gospodarstva i održivog razvoja:</p> <ul style="list-style-type: none"> - voditelj Službe za otpad i sektorske pritiske, Zavod za zaštitu okoliša i prirode - voditelj Odjela za praćenje sprječavanja nastanka otpada, gospodarenje komunalnim otpadom i odlaganje otpada, Zavod za zaštitu okoliša i prirode <p>Ministarstvo poljoprivrede:</p> <p>Uprava ribarstva:</p> <ul style="list-style-type: none"> - načelnik Sektora za tržište, informacijski sustav u ribarstvu i upravljanje akvakulturom - voditelj Službe za uređenje tržišta i statistiku u ribarstvu / Sektor za tržište, informacijski sustav u ribarstvu i upravljanje akvakulturom <p>Uprava za poljoprivrednu politiku, EU i međunarodnu suradnju:</p> <ul style="list-style-type: none"> - voditelj Odjela za sustav poljoprivrednih knjigovodstvenih podataka (FADN) unutar Službe za poljoprivredno-informacijske sustave / Sektor za poljoprivrednu politiku - viši stručni savjetnik u Odjelu za sustav poljoprivrednih knjigovodstvenih podataka (FADN) unutar Službe za poljoprivredno-informacijske sustave / Sektor za poljoprivrednu politiku
9:45 – 11:15	Sastanak s glavnim davateljima podataka	<p>Tim za stručnu ocjenu usklađenosti: svi članovi</p> <p>DZS:</p> <ul style="list-style-type: none"> - voditelj Službe statistike kaznenog pravosuđa i socijalne zaštite nacionalni koordinator za stručnu ocjenu usklađenosti - načelnik Sektora za ljudske potencijale, pravne i opće poslove - načelnik Sektora informatičkih tehnologija - voditelj Službe uzorkovanja, statističkih metoda i analiza

Vrijeme	Tema	Sudionici
		<ul style="list-style-type: none"> - načelnik Sektora poslovnih statistika - voditelj Službe statistike robne razmjene s Inozemstvom - načelnik Sektora prostornih statistika - voditelj Službe statistike turizma - viši stručni savjetnik, Služba statistike transporta - voditelj Službe za statistički poslovni registar <p>Nacionalni koordinacijski tim za stručnu ocjenu usklađenosti:</p> <ul style="list-style-type: none"> - nacionalni koordinator za stručnu ocjenu usklađenosti i voditelj Službe statistike kaznenog pravosuđa i socijalne zaštite - nacionalni koordinator za stručnu ocjenu usklađenosti i voditelj Samostalne službe za međunarodnu suradnju - nacionalni službenik za komunikaciju i viši savjetnik – specijalist u Kabinetu glavnog ravnatelja - zamjenik glavnog ravnatelja - tajnik Kabineta glavnog ravnatelja - viši savjetnik – specijalist u Kabinetu glavnog ravnatelja - stručni suradnik, Samostalna služba za međunarodnu suradnju - stručni suradnik, Samostalna služba za strateški razvoj statističkog sustava <p>Hrvatska turistička zajednica:</p> <ul style="list-style-type: none"> - voditelj Odjela za eVisitor i aplikativna rješenja - voditelj Odjela za istraživanje tržišta i analitiku <p>Ministarstvo financija – Porezna uprava:</p> <ul style="list-style-type: none"> - voditelj Službe za poreznu statistiku i izvješćivanje - viši upravni savjetnik, Služba za poreznu statistiku i izvješćivanje <p>Ministarstvo financija – Carinska uprava:</p> <ul style="list-style-type: none"> - voditelj Službe za Intrastat - voditelj Odjela za prikupljanje podataka i podršku korisnicima - viši stručni savjetnik, Služba za Intrastat <p>Ministarstvo mora, prometa i infrastrukture:</p> <ul style="list-style-type: none"> - predstavnik Uprave sigurnosti plovidbe

Vrijeme	Tema	Sudionici
		<p>Državna geodetska uprava:</p> <ul style="list-style-type: none"> - načelnik Sektora za EU fondove, međunarodnu suradnju i posebne registre - voditelj Službe za posebne registre <p>Središnji državni ured za razvoj digitalnog društva:</p> <ul style="list-style-type: none"> - načelnik Sektora za razvoj digitalne infrastrukture - viši stručni savjetnik – specijalist za pravna pitanja
11.15-11.30	Stanka za kavu	
11:30 – 12:30	Modernizacija DZS-a u odnosu na „druge izvore“	<p>Tim za stručnu ocjenu usklađenosti: svi članovi</p> <p>DZS:</p> <ul style="list-style-type: none"> - glavni ravnatelj - zamjenik glavnog ravnatelja - načelnik Sektora za statističke metodologije, kvalitetu i odnose s korisnicima - načelnik Sektora za prikupljanje i obradu podataka - načelnik Sektora poslovnih statistika - načelnik Sektora prostornih statistika - načelnik Sektora demografskih i društvenih statistika - načelnik Sektora makroekonomskih statistika - načelnik Sektora informatičkih tehnologija - načelnik Sektora za financije i nabavu - načelnik Sektora za ljudske potencijale, pravne i opće poslove - voditelj Službe statistike cijena i europskog programa usporedbe - voditelj Odjela za integraciju informatičkih sustava - viši savjetnik – specijalist, Odjel popisa stanovništva - voditelj projekta statistike IKT-a u Službi statistike obrazovanja, kulture i informacijskog društva <p>Nacionalni koordinacijski tim za stručnu ocjenu usklađenosti:</p>

Vrijeme	Tema	Sudionici
		<ul style="list-style-type: none"> - nacionalni koordinator za stručnu ocjenu usklađenosti i voditelj Službe statistike kaznenog pravosuđa i socijalne zaštite - nacionalni koordinator za stručnu ocjenu usklađenosti i voditelj Samostalne službe za međunarodnu suradnju - nacionalni službenik za komunikaciju i viši savjetnik – specijalist u Kabinetu glavnog ravnatelja - zamjenik glavnog ravnatelja - tajnik Kabineta glavnog ravnatelja - viši savjetnik – specijalist u Kabinetu glavnog ravnatelja - stručni suradnik, Samostalna služba za međunarodnu suradnju - stručni suradnik, Samostalna služba za strateški razvoj statističkog sustava
12:30 – 13:30	Sastanak s glavnim korisnicima – mediji	<p>Tim za stručnu ocjenu usklađenosti: svi članovi</p> <p>DZS:</p> <ul style="list-style-type: none"> - načelnik Sektora za statističke metodologije, kvalitetu i odnose s korisnicima - voditelj Službe za odnose s korisnicima i zaštitu podataka - viši savjetnik – specijalist u Kabinetu glavnog ravnatelja i tajnik Statističkog savjeta Republike Hrvatske <p>Nacionalni koordinacijski tim za stručnu ocjenu usklađenosti:</p> <ul style="list-style-type: none"> - nacionalni koordinator za stručnu ocjenu usklađenosti i voditelj Službe statistike kaznenog pravosuđa i socijalne zaštite - nacionalni koordinator za stručnu ocjenu usklađenosti i voditelj Samostalne službe za međunarodnu suradnju - nacionalni službenik za komunikaciju i viši savjetnik – specijalist u Kabinetu glavnog ravnatelja - zamjenik glavnog ravnatelja - tajnik Kabineta glavnog ravnatelja - viši savjetnik – specijalist u Kabinetu glavnog ravnatelja - stručni suradnik, Samostalna služba za međunarodnu suradnju - stručni suradnik, Samostalna služba za strateški razvoj statističkog sustava <p>Mediji: Tportal</p>
13:30-14:30	Ručak	

Vrijeme	Tema	Sudionici
14:30-15:45	<p>Sastanak s glavnim korisnicima – ministarstva i druge javne/privatne ustanove (uključujući Hrvatsku narodnu banku kao korisnika)</p>	<p>Tim za stručnu ocjenu usklađenosti: svi članovi</p> <p>DZS:</p> <ul style="list-style-type: none"> - načelnik Sektora za statističke metodologije, kvalitetu i odnose s korisnicima - voditelj Službe za odnose s korisnicima i zaštitu podataka - viši savjetnik – specijalist u Kabinetu glavnog ravnatelja i tajnik Statističkog savjeta Republike Hrvatske - načelnik Sektora makroekonomskih tehnologija - načelnik Sektora poslovnih statistika - voditelj Službe statistike robne razmjene s inozemstvom <p>Nacionalni koordinacijski tim za stručnu ocjenu usklađenosti:</p> <ul style="list-style-type: none"> - nacionalni koordinator za stručnu ocjenu usklađenosti i voditelj Službe statistike kaznenog pravosuđa i socijalne zaštite - nacionalni koordinator za stručnu ocjenu usklađenosti i voditelj Samostalne službe za međunarodnu suradnju - viši savjetnik – specijalist u Kabinetu glavnog ravnatelja - zamjenik glavnog ravnatelja - tajnik Kabineta glavnog ravnatelja - viši savjetnik – specijalist u Kabinetu glavnog ravnatelja - stručni suradnik, Samostalna služba za međunarodnu suradnju - stručni suradnik, Samostalna služba za strateški razvoj statističkog sustava <p>Hrvatska narodna banka:</p> <ul style="list-style-type: none"> - izvršni direktor, Sektor statistike - viši stručni savjetnik, Direkcija za ekonomske analize u Sektoru istraživanja <p>Ministarstvo poljoprivrede:</p> <ul style="list-style-type: none"> - voditelj Službe za poljoprivredne politike i agroekonomske analize, Sektor za poljoprivrednu politiku <p>Ministarstvo gospodarstva i održivog razvoja:</p> <ul style="list-style-type: none"> - ravnatelj Zavoda za zaštitu okoliša i prirode - načelnik Sektora za okoliš unutar Zavoda za zaštitu okoliša i prirode

Vrijeme	Tema	Sudionici
		<ul style="list-style-type: none"> - voditelj Službe za otpad i sektorske pritiske unutar Zavoda za zaštitu okoliša i prirode - voditelj Službe za zaštitu zraka i klimatske aktivnosti unutar Zavoda za zaštitu okoliša i prirode
15:45 – 16:00	Stanka za kavu	
16:00-17:15	Sastanak s glavnim korisnicima – poslovna udruženja i savezi te sindikati	<p>Tim za stručnu ocjenu usklađenosti: svi članovi</p> <p>DZS:</p> <ul style="list-style-type: none"> - načelnik Sektora za statističke metodologije, kvalitetu i odnose s korisnicima - voditelj Službe za odnose s korisnicima i zaštitu podataka - viši savjetnik – specijalist u Kabinetu glavnog ravnatelja i tajnik statističkog savjeta Republike Hrvatske <p>Nacionalni koordinacijski tim za stručnu ocjenu usklađenosti:</p> <ul style="list-style-type: none"> - nacionalni koordinator za stručnu ocjenu usklađenosti i voditelj Službe statistike kaznenog pravosuđa i socijalne zaštite - nacionalni koordinator za stručnu ocjenu usklađenosti i voditelj Samostalne službe za međunarodnu suradnju - nacionalni službenik za komunikaciju i viši savjetnik – specijalist u Kabinetu glavnog ravnatelja - zamjenik glavnog ravnatelja - tajnik Kabineta glavnog ravnatelja - viši savjetnik – specijalist u Kabinetu glavnog ravnatelja - stručni suradnik, Samostalna služba za međunarodnu suradnju - stručni suradnik, Samostalna služba za strateški razvoj statističkog sustava <p>Hrvatska gospodarska komora:</p> <ul style="list-style-type: none"> - glavni ekonomist - viši stručni savjetnik, Odjel za financijske institucije i makroekonomske analize <p>Nezavisni hrvatski sindikati:</p> <ul style="list-style-type: none"> - predsjednik - ekonomski savjetnik <p>Hrvatska obrtnička komora: savjetnik</p> <p>Hrvatska udruga poslodavaca: glavni ekonomist</p>

Vrijeme	Tema	Sudionici
		Hrvatski izvoznici: predsjednik
17:15-18:15	Tim za stručnu ocjenu usklađenosti – rasprava	

Vrijeme	Tema	Sudionici
Dan 5. – 17. ožujka 2023.		
09:00-10:30	Tim za stručnu ocjenu usklađenosti – rasprava	Tim za stručnu ocjenu usklađenosti: svi članovi
10:30-10:45	Stanka za kavu	
10:45-11:45	Objašnjenja, preostala ili dodatna pitanja i važna područja	Tim za stručnu ocjenu usklađenosti: svi članovi DZS: Nacionalni koordinacijski tim za stručnu ocjenu usklađenosti: - nacionalni koordinator za stručnu ocjenu usklađenosti i voditelj Službe statistike kaznenog pravosuđa i socijalne zaštite - nacionalni koordinator za stručnu ocjenu usklađenosti i voditelj Samostalne službe za međunarodnu suradnju - nacionalni službenik za komunikaciju i viši savjetnik – specijalist u Kabinetu glavnog ravnatelja - zamjenik glavnog ravnatelja - tajnik Kabineta glavnog ravnatelja - viši savjetnik – specijalist u Kabinetu glavnog ravnatelja - stručni suradnik, Samostalna služba za međunarodnu suradnju - stručni suradnik, Samostalna služba za strateški razvoj statističkog sustava
12:00-13:30	Sastanak s višim rukovodstvom DZS-a: zaključci i preporuke	Tim za stručnu ocjenu usklađenosti: svi članovi DZS: Članovi višeg rukovodstva: - glavni ravnatelj - zamjenik glavnog ravnatelja - načelnik Sektora za statističke metodologije, kvalitetu i odnose s korisnicima - načelnik Sektora za prikupljanje i obradu podataka - načelnik Sektora poslovnih statistika - načelnik Sektora prostornih statistika

Vrijeme	Tema	Sudionici
		<ul style="list-style-type: none"> - načelnik Sektora demografskih i društvenih statistika - načelnik Sektora makroekonomskih statistika - načelnik Sektora informatičkih tehnologija - načelnik Sektora za financije i nabavu - načelnik Sektora za ljudske potencijale, pravne i opće poslove <p>Nacionalni koordinacijski tim za stručnu ocjenu usklađenosti:</p> <ul style="list-style-type: none"> - nacionalni koordinator za stručnu ocjenu usklađenosti i voditelj Službe statistike kaznenog pravosuđa i socijalne zaštite - nacionalni koordinator za stručnu ocjenu usklađenosti i voditelj Samostalne službe za međunarodnu suradnju - nacionalni službenik za komunikaciju i viši savjetnik – specijalist u Kabinetu glavnog ravnatelja - zamjenik glavnog ravnatelja - tajnik Kabineta glavnog ravnatelja - viši savjetnik – specijalist u Kabinetu glavnog ravnatelja - stručni suradnik, Samostalna služba za međunarodnu suradnju - stručni suradnik, Samostalna služba za strateški razvoj statističkog sustava
13:30-14:30	Ručak	
14:30-15:00	Tim za stručnu ocjenu usklađenosti – rasprava	

PRILOG B – POPIS SUDIONIKA

Hrvatski zavod za statistiku:

Glavni ravnatelj
Zamjenik glavnog ravnatelja
Načelnik Sektora za statističke metodologije, kvalitetu i odnose s korisnicima
Načelnik Sektora za prikupljanje i obradu podataka
Načelnik Sektora poslovnih statistika
Načelnik Sektora prostornih statistika
Načelnik Sektora demografskih i društvenih statistika
Načelnik Sektora makroekonomskih statistika
Načelnik Sektora informatičkih tehnologija
Načelnik Sektora za financije i nabavu
Načelnik Sektora za ljudske potencijale, pravne i opće poslove
Voditelj Službe statistike kaznenog pravosuđa i socijalne zaštite i nacionalni koordinator za stručnu ocjenu usklađenosti
Voditelj Službe za kvalitetu, statističke standarde i razvoj geoinformacijskog sustava
Voditelj Samostalne službe za međunarodnu suradnju i nacionalni koordinator za stručnu ocjenu usklađenosti
Voditelj Službe statistike robne razmjene s inozemstvom
Voditelj Službe za statistički poslovni registar
Voditelj Službe uzorkovanja, statističkih metoda i analiza
Voditelj Službe za odnose s korisnicima i zaštitu podataka
Voditelj Službe za organizaciju, održavanje, testiranje i nadogradnju sustava obrade podataka
Voditelj Službe statistike usluga
Voditelj Službe input – output tablica
Voditelj Službe statistike turizma
Voditelj Službe za publicistiku
Voditelj Službe statistike stanovništva
Voditelj Samostalne službe za provedbu projekata
Voditelj Službe statistike cijena i europskog programa usporedbe
Voditelj Odjela za integraciju informatičkih sustava
Službenik za zaštitu podataka
Viši savjetnik – specijalist u Kabinetu glavnog ravnatelja
Viši savjetnik – specijalist u Kabinetu glavnog ravnatelja i voditelj projekta „Uvođenje sustava procjenjivanja troškova statističkih procesa i proizvoda“
Viši stručni savjetnik, Služba statistike transporta
Viši savjetnik – specijalist u Službi statistike tržišta rada
Viši savjetnik – specijalist u Službi za publicistiku
Viši savjetnik – specijalist, Odjel popisa stanovništva
Viši savjetnik – specijalist, Služba za upravljanje i razvoj ljudskih potencijala
Voditelj projekta statistike IKT-a U Službi statistike obrazovanja, kulture i informacijskog društva

Voditelj Odjela za održavanje i sigurnost operacijskih sustava
Stručni suradnik, Samostalna služba za međunarodnu suradnju
Savjetnik, Odjel razvoja geoinformacijskog sustava

Viši stručni savjetnik, Odjel statistike stočarstva, šumarstva i ribarstva
Viši informatički savjetnik u Odjelu za projektiranje i razvoj informatičkih sustava
Viši stručni savjetnik, Služba statistike obrazovanja, kulture i informacijskog društva

Drugi nositelji službene statistike:

Hrvatski zavod za javno zdravstvo:

Voditelj Službe za javno zdravstvo
Zamjenik glavnog ravnatelja
Voditelj Odjela za specijalističko-konzilijarnu i bolničku zdravstvenu zaštitu
Voditelj Službe primarne zdravstvene zaštite

Ministarstvo gospodarstva i održivog razvoja:

Voditelj Službe za otpad i sektorske pritiske, Zavod za zaštitu okoliša i prirode
Voditelj Odjela za praćenje sprječavanja nastanka otpada, gospodarenje komunalnim otpadom i odlaganje otpada, Zavod za zaštitu okoliša i prirode
Ravnatelj Zavoda za zaštitu okoliša i prirode
Načelnik Sektora za okoliš unutar Zavoda za zaštitu okoliša i prirode
Voditelj Služba za zaštitu zraka i klimatske aktivnosti unutar Zavoda za zaštitu okoliša i prirode

Ministarstvo poljoprivrede:

Uprava ribarstva:

Načelnik Sektora za tržište, informacijski sustav u ribarstvu i upravljanje akvakulturom
Voditelj Službe za uređenje tržišta i statistiku u ribarstvu / Sektor za tržište, informacijski sustav u ribarstvu i upravljanje akvakulturom

Uprava za poljoprivrednu politiku, EU i međunarodnu suradnju:

Voditelj Odjela za sustav poljoprivrednih knjigovodstvenih podataka (FADN) unutar Službe za poljoprivredno-informacijske sustave, Sektor za poljoprivrednu politiku
Viši stručni savjetnik u Odjelu za sustav poljoprivrednih knjigovodstvenih podataka (FADN) unutar Službe za poljoprivredno-informacijske sustave, Sektor za poljoprivrednu politiku
Voditelj Službe za poljoprivredne politike i agroekonomske analize, Sektor za poljoprivrednu politiku

Statistički savjet:

Predsjednik

Glavni davatelji podataka:

Hrvatska turistička zajednica:

Voditelj Odjela za eVisitor i aplikativna rješenja
Voditelj Odjela za istraživanje tržišta i analitiku

Ministarstvo financija – Carinska uprava:

Voditelj Službe za Intrastat
Voditelj Odjela za prikupljanje podataka i podršku korisnicima
Viši stručni savjetnik, Služba za Intrastat

Ministarstvo financija – Porezna uprava:

Voditelj Službe za poreznu statistiku i izvješćivanje
Viši upravni savjetnik, Služba za poreznu statistiku i izvješćivanje

Ministarstvo mora, prometa i infrastrukture:

Predstavnik Uprave sigurnosti plovidbe

Državna geodetska uprava:

Načelnik Sektora za EU fondove, međunarodnu suradnju i posebne registre
-Voditelj Službe za posebne registre

Središnji državni ured za razvoj digitalnog društva:

Načelnik Sektora za razvoj digitalne infrastrukture
Viši stručni savjetnik – specijalist za pravna pitanja

Glavni korisnici podataka:**Hrvatska narodna banka:**

Izvršni direktor, Sektor statistike
Viši stručni savjetnik, Direkcija za ekonomske analize u Sektoru istraživanja

Hrvatska gospodarska komora:

Glavni ekonomist
Viši stručni savjetnik, Odjel za financijske institucije i makroekonomske analize

Nezavisni hrvatski sindikati:

Predsjednik
Ekonomski savjetnik

Hrvatska obrtnička komora:

Savjetnik

Hrvatska udruga poslodavaca:

Glavni ekonomist

Hrvatski izvoznici:

Predsjednik

Mediji: Tportal**Znanstvena zajednica:****Ekonomski fakultet Sveučilišta u Zagrebu:**

Docent na Katedri za demografiju

Ekonomski fakultet, Sveučilište u Rijeci:

Dekan

Prodekan za suradnju s gospodarstvom i poslovanje

Prodekan za internacionalizaciju i održivi razvoj

Ekonomski institut Zagreb:

Ravnatelj

Institut za javne financije:

Viši znanstveni suradnik

Institut društvenih znanosti Ivo Pilar:

Viši znanstveni suradnik